

جنتیہ

ناول

ایاز اللہ ترکزی
ایم اے پبلیشنگ پریس یونیورسٹی

جونگرہ

۱

جونگرہ

پښتوناول

ایاز الله ترکزے

ٲول حقوق د مصنف په حق کښې محفوظ دی
د کتاب نوم.....جونگره
ليکونکے.....اياز الله ترکزے
کمپوزنگ.....حبیب الرحمن صافی
ٲائیتل ډیزائن.....محمد ابراهیم
د چاپ ځای.....اعراف پرنټرز
محلہ جنگی پښور ۶۰۰۰۵۸۲
تعداد.....۵۰۰
بیعه.....۱۲۰ روپی

انتساب

د پښتو ژبې نامتو شاعر او د چاربيتې

د صنف ښه ليکوال

ارواښاد استاد فرید جان بابا

په نوم

د اياز الله تركزي ادبي شغف

د ښکلی او اعليٰ کردار نه بغير کامياب ژوند تيروول نشي کيدې .
 په ټوله نړۍ کښي ادب د ژوند په هر اړخ باندې خپل کردار ادا
 کوي. چه څوک په څه نه څه طريقه د معاشرې او ماحول ښه تحفظ
 غواړي انشاء پردازی کوي ليکوال ورته وئيل کيږي . د ژبي د
 عالمانو په نزد چه کوم قام د خپل ځان او د خپل جهان ښه جاج
 اخستې شي هغه قام ته د پرمختگ لارې پرانستې وي .
 د تنقيد تفهيم او تنقيح په حواله که مونږ تاسو غور او کړو
 نو د تنقيد برداشت کول نه يواځې دا چه غټ کمال دې بلکه د
 شخصيت د عظمت نتيجه هم ده . د علم وادب خاوندان د خپل فن
 د عظمت په سبب تل تر تله ژوندی او ياد ساتلې شي .
 ځلمي ليکوال اياز الله تركزي د چاربيتې د فن د ماهر
 ليکوال او د خپل عصر لوي اديب او استاد ارواښاد فريد جان بابا د
 سيوري تر څنگ د کچورۍ په زړه راښکونکې سيبه کښي د حاجي

امان اللہ کرہ پہ ۲ فروری کال ۱۹۷۶ عیسوی کال کنبی سترگی
 غمبولی دی او د خپل چاپیریال پہ رومانوی ماحول کنبی دہ ته هم
 لکه د واصل خان عاجز د ادبی لیک لوست او د شعروادب ترکه
 لگیدلې ده . ابتدائی تعلیم ئی د خپل کلی سکول ظاهر آباد نه چه د
 اتم جماعت امتحان پاس کړو او لسم جماعت ئی د څمکنو د ثانوی
 سکول څخه په کال ۱۹۹۱ کنبی پاس کړیدی . دولسم جماعت
 امتحان ئی د گورنمنټ کالج پېښور نه او د پېښور د جامعی نه ئی
 د ایم ای پښتو ډگری په کال ۲۰۱۰ کنبی حاصله کړیده .

ایاز اللہ ترکیز د ادبی شغف په حقله مونږ وئیلې شو چه
 موصوف په ځانگړی توگه پښتو اردو دواړو ژبو کنبی د لیک لوست
 شوق د جنون تر حده ساتی د شعروادب په میدان کنبی هغه په
 نظم او نثر دواړو صنفونو باندې کار هم کوی او چه کوم منظوم
 منشور لیکونه یی زما له نظره څخه تیر شوی دی خو منتخب شعرونه
 یی دادی :ع

ختم نه هو کبھی دنیا میں محبتوں کا سلسلہ
 چاہے جتنا بھی بڑھ جائے نفرتوں کا سلسلہ

تاریک رات میں کوئی جلتی چراغ ہے
دیکھا ہے تیرا چہرہ تو دل باغ باغ ہے

مُنڈلاتی ہے مستی تیرے ارد گرد
یہ مست مست انداموں کو کیا سمجھوں

آزاد نہیں آیا! عشق سے دنیا میں کوئی دل
کوئی عشق مجازی کوئی عشق حقیقی میں مبتلا

آتی ہے تیری ہونٹوں پہ تبسم کبھی کبھی
جسے گرتی ہے صبح پھول پہ شبنم کبھی کبھی

دور سے مجھے جلا کر خود بھی جلو گے
اچھا نہیں صنم یوں دور تیرا رہنا

چہرہ کتاب سا، ہونٹ ہیں ورق اُسکے
لفظ آنکھیں، اُسے پڑھنے کو دل کرتا ہے

دیکھو! ایاز اُسے کتنی خوبصورت بنائی گئی ہے
اُس مصور کے آگے جھکنے کو دل کرتا ہے

میں نے چاہا ہے تجھکو چاہتا ہوں اور چاہتا رہوگا
رب سے مانگا ہے تجھکو، مانگتا ہوں اور مانگتا رہوگا

تجھے چاہنا میرا کام ہے، تو چاہے جو بھی کہے
دل تجھ پہ آہی گیا ہے تو چاہے جو بھی کہے

دلوں کے راستے تو آپس میں جڑے ہوتے ہیں
خواجواہ دل کی بات میرے دل سے نہ چھپانا

جتنی وہ چھیڑ رہی تھی، محبت پروان چڑھتا تھا
ہورہا تھا ایاز کو یقین تکرار کرتے کرتے

د دغې ليکوال ملگری د نثري صنف وړومبې کاوش د هغه وړمبې ناول "جونگره" د موصوف د فکري استعداد يوه داسې هنداره ده چه د چاپيريال رنگونه ئي د عائلي ژوند اوضاع راغونډوي او د ژوند پحقله سوچ ئي د خاندان جوړولو په اړه د هغه د ناول کردارونه کوم دوه کسان چه ئي په نظر کښي ساتلي دي په معاشرتي نقطه نگاه سره ښځي خاوند ته اهميت حاصل دي او چه د چاله برکته په ټوله نړۍ کښي د انساني نسل بقا ده او د دغې غرض و غايت د پاره په دنيا کښي خدائي پاک د مور پلار غوندې لوې نعت هم گرځولې دي.

اياز الله ترکزي ځلې چه د جونگرې تر څنگ د نثري ليک کومه طبع ازمايي کول غواړي او پښتو ادب کښي د ناول نگاري د پاره چه هغه کومه سعي کوشش کوي په ځانگړي توگه ئي ادبي خدماتو ته په درنه سترگه گورم . باقي پاتې شو تکنیکی کېي بيشې نو ژوند د هرانسان بهترين استاذ او قيمتي سرمايه ده او هر کله چه فکر د انسان بنيادي ضرورت دي نو د وخت تيريدو سره به د موصوف په انشاء پردازي کښي ضرور ترقي پيدا کيږي

او که فکرونه ئی ښه پاتې شى نو يقينى ده چه د تخليق په اړه به
تأثرات هم ګټه وړيېامومى .

زه د دغه ناول پحقله چه اياز الله تركزي ئى لوستنكوته وړاندې
كوى د خپلو مشرانو په تناظر كښى ئى داسې محسوسوم لكه واحد
يوسفزي چه ”د نوى ژوند وړومبى سحر“ شعري ګنډه ئى چاپ
كوله نو ډاكټر محمد هبايون هېا صيب په خپل تأثير كښى وئيل چه
واحد لا ځلسې دې او دغه ميدان كښى نو وارد دې خو د هشنغر
څخه د غزل بابا ښاغلى اكرام الله ګران صيب وئيل چه برخوردار
كه خپل ارمان تر سره كوى نو د چا څه كار دې چه منع ئى كړى او
څه وایم چه اياز الله تركزي كه ناول ليكل غواړى نو خامخادې
أوليكي خو هغه د قاعدې خبره چه مونږ كله په اول ادنى كښى د
خپل سكول په كلاس كښى ناست ؤؤ ارواښاد محترم استاذ محمد
ظريف خان المعروف به مشر استاذ په مترنم انداز كښى چه به ئى
درس راكاوۀ مونږ هم په هغه آهنگ كښى داسې به وئيل چه تختئ
راواخله خط پرې أوليكه لږ أوليكه خو ښه أوليكه دا به موزده كول
چونكه ناول يو داسې نثري قيصى وى چه د كوم خاص نقطه نظر

لاندې د ژوند حقيقي او واقعاتي عكاسي كوي چرته چه مركزي
 كردار ته ئي هيررو وائي او دغه هيررو په ذريعه لوستونكي د كائنات
 د حقيقتونو مطالعه كولې شي خو د دلچسپي د پاره د تخيل په ښكلا
 رنگ صداقت يياني او حقيقت نگاري پكښي د ناول خاصه وي نو
 مونږ اياز الله تركزي ته څنگه وئيلې شو چه گڼې هغه دې خپل ادبي
 شوق نه پوره كوي بلكه چه موصوف دغه ناول ليكل غواړي نو بايد
 چه د ناول تكنيكي اړخونه د تفريح او مسرت په رنگ كښي را
 اونغاړي عشقيه ، سياحتي تاريخي بلند اخلاقي رنگيني دې د
 عصري تقاضو مطابق مربوط كړي او د خپل ناول روح يعني
 پلاټ ، مكالمه نگاري انساني كړه وړه او د ماحول ژوندي
 تصويرونه چه په ښه اندازه كړې شي ځكه چه ناول د خپل دور
 ترجمان وي او د خپل دور د تهذيب عكاسي كوي د منظر نگاري
 په ذريعه د رزم بزم ادلون بدلون او د ټول ژوند ژواك د
 تصويرونو په مرسته مونږ د ناول د كردارونو د مختلفو اړخونو
 مطالعه كولې شو .

دا ناول د اياز الله تركزي د هغه د سوچ او ښه فكر نچوږ

دې. ښه ښکلي اوضاع رنگونه ئې د لوستونکو د پاره راجوړې دي
 خپل دغه هنر ته وده ورکولو د پاره د پښتو نور ناولونه بایډ
 مطالعه کړي چه د یو څو نومونه دا دي . د پرویز شیخ توده بکره ،
 کوټه پیسه روپې د روح پې ، د برگودر غاړه ، د صاحبزاده محمد
 ادريس پیغلې ، د حمزه شینواری نوې چپې او نوې پښتون د غلام
 حبیب افغانی مینه او فرض نور هم ډیر ناولونه شته چه ناول
 نگارانو د پاره نوې لارې په گوته کوي . خدایې دې اوکړي چه
 ایاز الله ترکزي د خپلو ښو صلاحیتونو په برکت د ملک وقوم په
 کار راشي . آمین .

ممتاز حسن ” دولت زی “

د امن بحلقه د اياز الله تركزي ادبي غوښتني او عصري تقاضي

د اياز الله تركزي ناول ”جونگره“ د علامت نگاري يوه
ښه او سپيڅلې نمونه ده ليكوال نه صرف پخپل چاپيرچل پخپله
سيمه بلكه په درسته نړۍ كښې د امن داعي دې د ناول مركزي
كردار ساجد د يو داسې طبقې نمائندگي كوي . چې هغه په معاشره
كښې د معاشرې د لاسه داسې كارونو ته مجبوره شي . د جيل جيلر
او د پوليس نور افسران چې هغه ته د ښه ژوند تيرولو يادگيرنه
كوي او د هر قسم مرستې او تعاون يقين دهاني وركوي . په
ماحول كښې د هغه كلاس نمائندگي كوي . چې څوك د معاشرې
نه د منفې سوچونو وجود ختبولو د پاره هلې ځلې كوي .

ساجد ته چې كله د بلقيس مور دا اوواني ” چې د بلقيس
غوښتنو د پاره خپل مور پلار راوليږه “ دا د ناول Turning
point حيثيت لري . ولې چې نه خو د ساجد مور او پلار وي . او

نه خو نور خلق هغه د دې کار د پاره د ساجد ضمانت کوی . اوس دا د ليکوال فني مهارت دې چې هغه د خپل مرکزي کردار دا مشکل څنگه حل کوی . ولې چې د هغه هيرو ته په معاشره کښې د حياناک ژوند تيرولو د پاره د بال بچ او د ښځې ضرورت دې . ساجد چې په کوم انداز کښې ځان له خپل مور پلار ، رور ، او خور پيدا کوی دا هم د ليکوال تکنیکی مهارت دې .

”جونگره“ د مختصر پلاټ ښه ناول دې . پلاټ ئې ښه مربوط او گڼېلې دې . ټول کردارونه ئې د ژوند د څه نه څه اړخ عکاسی کوی . که دا اوائلی شی چې څنگه یوه گلدسته د رنگا رنگ گلونو او پانډو ښکلې امتزاج وی دغسې ناول هم د مختلفو کردارونو یوه گلدسته ده . ولې چې د ساجد خپل ځانه د سوات ، مهند، مهاجر، آفریدی ، باجوړ د افرادو نه جوړه ده او آخری منظر خو ئې ډیر زړه راښکونکې دې . ولې چې ساجد د واده په جوړه کښې د جونگرې حفاظت په ډیره بهادري سره کوی .

فضل مالک صاحب

”بنکلي جونگره“

کله چې د مخطوط قلمي نسخې په ټاټل مې جونگره ناول د
 ښاغلي اياز الله ترکزي صيب صرف په نظر شو نو ډير ډير خوشحاله
 شوم. د نثر کبې به د سائنسي کتب جغرافيه، ميډيکل وغيره پوره
 شي. خو ناول د ادب هغه صنف دې. چې بغير ناول ادب نيمگړې
 دې. د نیکمرغې ناول پښتو ادب کښې په زړه اصطلاحات زمانه
 قدیم کښې موجود ؤ. چې ستر صاحب ديوان شاعر عبدالقادر خان
 خټک خلور سوۀ کلونه تير په حساسي اوليکلو. دغه حساسي
 داستانونه د فياض د شهزاده بهرام او گل اندامې شهزادگي د
 رومان ټول خويي نزاکت عشق و محبت او ساجي برابري شوشلزم
 کلهم محاسن او تقاضې پوره کوي. د ساج د ارتقاء سره دغه په
 شعر کښې داستان د ۱۸۵۷ء پسته په انگرېزي کښې ناول پښتو
 ژبه کښې هم اوپيژندلې شو. د وينس شهزاده ترجمه شو. پيغله،
 گل خان، زرکي سترگې چهاپ شو. نور ډير بنکلي ناولونه اوليکلي

شو. خو د خپلې نثري شعبه له رويه اسلوب او ټيكنيك يې هم نوټي شو.

ناول يو سيند چې د غرونو رغو ميدانونو چينې ورته رالويدی. گني افسانې ډير کردارونه، مکالمات درلودې. د نور محمد ترکي صيب سنگسار د بنگ مسافري او سپين غټ کتابونه دی. د مکسم گورکي مور هم غټ کتاب ناول دي. ځکه عالمان ادیبان صیبان د افسانه او ناول په منځ ضحامت نه ناولټ رسي کړې دي. ظاهر ده چه د افسانه په مقابل کې به کردارونه او مکالمې زياتې درلودی. او د ناول نه به لازم ده کم وی.

جونگره د اياز الله ترکزي ناولټ دي. او ډير ښکلې او دلچسپ دي. موضوع ئی هم دومره شريديلي نه ده. کييت او کيفيت هم لری. پټ او ښکاره اکاهي دواړه ورکوی. جيل خانه کېښي اکثر د پريت په ورځ قيديان د ډوډي د کمی اود خرابو اوږو جيلرته شکايت کوی د جونگرې زيور طبع به ئې ښکلا نوره سوا کړی.

محمد اشرف غمگين هشنغر چارسده

۲۷ فروری ۲۰۱۱ عيسوی

بسم الله الرحمن الرحيم

زما د ناول په حقله

نه پوهيږم چي د ناول په حقله خا د ليكلو حس څنگه راژوندي شوې دي نو چي څومره پام كوم نو هغه ناول چي ما لوستلو او د جملو څخه ئي محظوظ كيدم د حبيد كاشيري د اردو ژبي ناول "شكست آرزو" زه هم په ليكلو مجبور كړم.

هسي ناولونه خو مي ډير لوستلي دي اوس هم ئي لولم او د لوستلو شوق ئي لرم خو د پښتو ژبي نامتو ليكوالې او د ادبي حسن ميرمن حسينه گل "ملكه" او سلمې شاهين "كه رنډا شوه" كوم هغه ناولونه دي چه د معاشري او ساجي شعور عكاسي كاندې د دي گران كار دا جونگره زما آزمائشي كوشش دي زه د دي پحقله پخپله يو راڼي نشم قانمولې بلكه گران لوستونكي به د دي په حقله خپل گټه وړ آراء چي راكوي زه يو جهان مننه ورته وایم. بيا هم چه كومو ملگرو ما سره د دي كتاب په اهتماماتو كښي مرسته

تعاون چه یی کړې دې د محترم اُستاد ښاغلی ممتاز حسن دولت
زی او د اوچتې پائې ناول نگار ماهر تعلیم او ښه لیکوال چې په
دواښه ادبیات کښی ئې په وړمېی حل ناول متعارف کړې دې. د
محترم پرویز شیخ، ښاغلی سلیم راز او د هشنغر د ادبی خاورې
ستر لیکوال او تذکره نگار محمد اشرف ”غمکین“ او ښاغلی فضل
مالک ټولو صیبانو شکریه ادا کووم چې د ناول په لیکلو کښی ئې زه
د انشاء په منشاء پوهه کړم غاړه به می بند وی چې د ارواښاد
واصل خان عاجز، طاهر شاه طاهر او ریاض دیوانه نوم وانخلم
چې ښه قلم کاران دی او چاچې د ادب په دنیا کښی حُما جذبات او
احساسات د نظم او نثر دواړو صنفونو طرفته راگرځولی دی او نن
چه زه د جونگرې تر عنوان لاندې دا خپل کاوش تخلیق مې ما د
پاره د ویاړ او خوشحالی باعث دې الله د اوکړی چې زما دا کاوش د
ژوند او معاشرې د ښیگرې په کار راشی.

په درناوی

خاورې ایاز الله ترکز

د نمر زيرې طلائی پلوشې د سحر د هوا په اوبه سورې د
 خوشحالي د زيری سره د جيل د کړکې د سينخانو نه وتې ، د هغه
 مخ ، سر او سترگې ئې ښکلولې او هغه له ئې د رهائې او د نوې
 ژوند په چپه خله مبارکې ورکولې . او ولې نه ، هغه واقعی د دې
 مبارکې مستحق وو ځکه چې د يو کال د مسلسل د قيدوبند د
 تکليفونو برداشت کولو نه پس هغه د خپلو ارمانونو او اميدونو
 آزادې دنيا ته روان وو . دا ځوان څوک وو او د څه حيثيت خاوند
 وو ؟ دا زلمې د ديرشو کالو يو ښکلې ، ښائسته لوړ دنگ ځوان وو
 چې د خدائې په دې دومره لويه دنيا کې ئې هيڅوک نه وو .
 د ساجد زړه د خوشحالي نه ټوپونه وهل . د هغه په خيال کې ئې د
 جهانگير پورې ، قصه خوانې او ملحقه بازارونه او محلي تاویدې .
 د هغه په غوږونو کې د دکاندارو آوازونه او د هغه په سترگو کې
 د دغه ځايونو تصويرونه وو . هغه خپلو قيديانو ملگرو سره ناست

وو او د نوي ژوند منصوبي ئې جوړولې چې په دېکښې يو جن کتې راغې او هغه ئې د جيل د بارک نه بهر کړو .

جن کتې په ډکه ځله هغه له د رهاڼي مبارکي ورکړه او دې سره ئې دا هم اووي چې ” صيب دې غواړي “ . هغه دومره خوشحاله شو چې د خپلو ملگرو نه ئې رخصت او اخنه پخنه هم وانه غشته او هغه سره روان شو . چې لږ مخکښې لاړو نو د جن کتې په وينا د سيخانو لوي گيت ته او دريدو او د صيب د حکم انتظار ئې کوو ، يوه شيبه پس يو بل جن کتې د سيخانو دروازې له راغې او وې وئيل :

” قيدي نمبر ۲۵ . نوم ساجد خان “

جیلر دنوم اخستو سره خپل سر ا وگړولو ، د جیلر د سرو پخته ټول په نوکړی کښی سپین شوی وو. بیا ئی خپله پوزه ا وگړوله او سر ئې ا وچت کړو نو مخې ته ورته قيدي نمبر ۲۵ ساجد خان ولاړ وو دې لوړ ځوان ته په کتو باندي د جیلر د سر نه ټوپي روستو طرفته په غور زیدو وه نو ځکه ئې د سر نه لرې کړه او مخې ته ئی په میز باندي کښوه.

جیلر: ساجد خان په جیل کښی دننه ستا ریکارډ ډیر زیات ښه وو هم

دغه شان تاله پکار دی چی د جیل نه بهر هم خپل ریکارډ د ښه ساتلو کوشش اوکړې .

ساجد: ”سرجی: په جیل کښی چی روټی څومره په آسانه ملاوېږی که چیرې هم دغه انتظام تاسو بهر هم اوکړی نو انشاء الله ریکارډ به خامغا ښه وی“

جیلر په خندا شو او ده ته ئې اوکتل. خو د جیلر سر ساجد ته په کتو سره په بار بار اوچتیدو او ځکنه کیدو باندې خوږیدو نو ددې په وجه ده ته ئې په کرسئ کښی د ناستې وینا اوکړه.

جیلر: ”ستا سزا پوره شوې ده ځکه تاته د ناستې اجازت درکوم او هغه هم خپل مخامخ ناسته.

ځما خبره واوره په دنیا کښی ټول خلق د روټی په سختی سره د میلاییدو شکایت کوی . په دې دنیا کښی چی اوسیدو نو ډیرې سختی به ستا مخې ته راځی ، روټی په سختی سره میلایږی خو که سوچ اوکړې نو عزت د دې نه هم ډیر په سختی سره ملاوېږی

ساجد: ”ټیک ده“ ساجد سر اوخزولو ”چی په خپته کښی روټی وی نو د عزت خیال به اوکړې او چه اوکې وې نو څه خیال به اوکړې ،

خير اوس خو به زۀ په خپلو لاسونو محنت کووم او حلاله روزی به گټم ، خو دا یقین به ستا هم وی چه کوم عزت حرام خورو ته میلایږی هغه حلال خورو ته نه ملایږی “

جیلر: ”خیرته بیا هم خپل پوره کوشش کوه چه دوباره دلته رانشی ، او که په شرافت د ژوند تیرولو نو بیا به د شریفانو غوندې دلته نه راځی.“

ساجد: ”خو سرجی: تاسو خو ټول عمر هم دلته اوسېږی.“
جیلر ورته په غصه کښی اوتلل ، خو ساجد بیا زر اوئیلې .
”گوره تاسو غصه کېږی مۀ ، ما دلته داسې قیدیان هم اولیدل چی غل نه وو خو د غلا په الزام کښی نیول شوې وو، او داسې هم ووچی قاتل نه وو خو د چا عزت د بچ کولو په وجه قاتل شو ، خو بیا هم د هغه شرافت په خپل ځانې باندې اوس هم دې ، سرجی: ما په خپلو سترگو باندې لیدلی دی ، چی دلته ستاسو غوندې شریف سړې هم راځی ، ځکه چی د جیل نه بهر د شرافت څه معیار نشته ، د قانون سترگه د شریفانو او خرابو خلقو په پیژندو کښی اکثر ناکامه وی .“

جیلر یکدم پاسیدو او وئې وئیل

”ستاغوندي تعليم يافته خلقو سره بحث نه شي کيدې ، خو واوره ته يو انسان يني ، ستا په زړه کښې به ډير ارمانونه وي ، ستا په سترگو کښې به ډير خوبونه وي ، ولي ته نه غواړې چه يو ښکلي او خائسته ژوند تير کړي .“

ساجد: ”غواړم ، خو زه به په دې معاشره کښې ښه ژوند څنگه تير کړي شم ؟

څوک خو پکار دی چه ما خوښ کړي ، څوک خو چه ما د ژوند ملگرې جوړ کړي ، چه څوک خو ما خپل ضرورت اوگنډی او حُما عزت اوکړي .“

جیلر: ”که د چا عزت نه وي نو په ښه عملونو باندې خپل عزت پیدا کوي شی ، که ته یوازې اوسیدې نو ټول خلق به تا ته د شک په سترگه گوري ، که حُما منې نو یوې حیاناکې جیني سره واده اوکړه ، دا واوره چه کله د یو انسان په دنیا کښې عزت نه کیږي ، نو هغه د اول یو وړوکي شان خاندان جوړ کړي اول د د هغې نه په وړه پیمانې باندې د ښځې او بچونه عزت واخلي ، او بیا هم د دې

خاندان خلق غټیږی ، او هم دا خاندان په مزه مزه غټیږی ، او هم د دې سره تر لرې لرې پورې عزت هم خورېږی ، اویوه ورځ خلق اووائی چه دومره دلونې خاندان مشریو محنتی او مشقت کوونکې ساجد خان وو.

ساجد: ”ډیر خلق په مونږ کښی د شیخ چلی په شان په خپل سر باندې د آبرو شکری ایښې وی او سوچونه کوی ، چه څنگه به یو ښکلی کور او لوڼې خاندان جوړ کړی ، خو د ژوند یوې لټې سره هغه ټولې آبرې ماتې شی ، او که چیرې زه هم داسې اوکړم نو وایا حما غونډې یو سزا خوړونکی سړی له به څوک خپله لور خور ورکړی ؟“

جیلر ! ”ته خپل کوشش کوه څوک جینی خوښه کړه ، او رسته ئې اوغواړه زه به ستا ضمانت اوکړم چه دایو شریف سړې جوړ شوې دې ، اصل کښی مونږ غواړو چه د دې جیل نه هریو قیدې بهرلار شی نو د شرافت ژوند شروع کړی ، په دې وجه مونږ ستاسو په شان خلقو سره تعاون د پاره تیار یو ، او په دې کښی دا شرط دې چی ته به هم مونږ سره پوره تعاون کوې .“

ساجد: ”تاسو ځما دومره حوصله زياتوي نو زه به ضرور تعاون
کووم، او زه تاسره په تلو تلو کښي دا وعده کووم چه د خپل
برداشت تر آخري حده پورې به د حالاتو مقابله کووم، که چيرته د
يوې جينې د خندا نه يا د کومې مور د غيږې نه ماله مينه ملاؤ
شوه، نو هم د دغه مينې په آډه به د عزت ژوند تيرولو طريقې
ايزده کووم.“

جیلر د خپلې کړسۍ نه پاسیدو او وې وئیل .
”ډیر ښه ځما ستا نه هم دا امید وو، د یو شریف په شان ژوند
تیرولو په لار کښي که تاته څه سختی پېښې شوې، نو ته د خپل
علاقې تهانیدار سره ملاوېږه، زه به نن ستا په نامه یو سفارشی
خط هغلته اولېږم، دا واخله څه روپی د عزت ژوند شروع کولو
پورې به ستا پکار راشي.“

ساجد د پیسو اخستو نه انکار اوکړو او وې وئیل .
”سرجی! ما د روټی ضرور جړلی دی، ځکه چه ځما په خواه شاه
کښي ما ډیر ژړیدلی خلق لیدلی دی خو زه مجبور نه یم، زما په
خپله محله کښي یو دکان د دهوی توب شته، ځما نوکر به اکثر

ماله ملاويدوله راتلو، او ماته به ئي وئيل چي د دكان كارښه
تيك ټاك روان دي، ته دا پيسي چرته بل ضرورت منده ته
ورکړه.

جیلر ډیر خوشحاله شو او ساجد سره ئي لاس ملاؤ کړو او ورته ئي
وئيل زه دا منم چه ته د دننه نه يو ډير ښه انسان يئي، زه تا په
نيکو اميدونو سره رخصت کووم، الله د ستا حفاظت اوکړي “ د
سيخانو والا دروازه کهولاؤ شوه، هغه د دروازي نه بهر شو او بيا د
جیل د غټي دروازي په مينځ کښي وړه دروازه کهولاؤ شوه او بهر
راووتلو، ساجد چه د جیل نه بهر راووتلو نو کهولاؤ فضاء کښي ئي
سا واخسته، او وې وئيل اي آزادي هوا اوس زه هم ستا په شان
آزاد یم، د ځناورو په شان به د جیل په انگړ کښي بنديدو د پاره
بيا لار نشم، زه خويو انسان یم او د نورو انسانانو په شان به د
آزادي ژوند تيرولو حق اخلم.

د دكان نوکر ئي د استقبال دپاره راغلې وو، چه خپل مالک ئي
اوليدونو زر ئي ورته سلام اوکړو، ساجد را نيزدې کړو او غاړه
ئې ورکړه، ځکه چي په دې غټه دنيا کښي د ده د غاړې والا بل

هيڅ څوک نه وو، د جيل نه بهر وتلو سره ئې زړه ټوپونه وهل چې
څوک داسې وي چه راترغاړه ئې باسې او د تنهائي دا ټول پراس
اوباسم .“

نوکر: ”ساجده روره ستاد پاره مې رکشه راوستې ده ، ته ما سره
لاړ شه او خپل دکان اوگوره او پوره د يو کال حساب اوکړه“
ساجد نوکر په ملا باندې اوټپولو او ورته ئې اووئيل خپل حساب
ځان سره کيږده ، او که څه پيسې د راوړي وي نو راکه ، زه نن
ورځ او شپه په ټول ښار کښي په آزادي سره گرځم .“

نوکر د جيب نه څه روپۍ راوخکلي او ورته ئې ووئيل باقی د گټې
پيسې مې په بينک کښي جمع کړي دي ، دواړه په رکشه کښي
سواره شول او روميې جهانگير پورې ته لاړل ، ساجد يو کال پس
خپله محله ليدل غوښتل . دلته د ده د درې کمر يو کور وو . د
لارې طرفته کمرې نه ئې د دهويي توب دکان جوړ کړې وو .

ټکنړه غرمه وه د نمر پنجې په زمکه لگيدلې او ښخې شوې وې . په
بازار کښي د خلقو پيږه کمه شوې وه دوکاندارانو له هم خوب
جوټې ورکولې او سترگې ئې مرغۍ مرغۍ کيدې خو ساجد باندې د

گرمی زورگری نه چلیده ځکه چې د هغه د زړه په کائنات کښې خوشحالی په چپو او د سپرلو وږمې په مستی او گډیدو وې. د ډیرې خوشحالی نه د هغه خپه په زمکه نه لگیده. هغه ته ټوله دنیا د ځان غونډې خوشحاله او مخلصه ښکاریده. هغه دا غوښتل چې خپله خوشحالی زړو دوستانو سره شریکه کړي او هغوی ته د خپل آئنده ژوند په ښه او صحی طریقه تیرولو یقین دهانی ورکړي. هغه په دې غرض ییل ییل دوست ته ور اوږدووو..... خو څوک هم بهرنه راوتل، دیو گاونډی کور والا اووئیل چه خاوند مې اوده دې، یو ورته اووئیل چه هغه په کور کښی نشته. ساجد نادان سړې نه وو، په هر څه پوهیدو چه د محلي شریف خلق د ده نه ځان ساتی، په داسې محله او په داسې دنیا کښی به څنگه اوسیدې او د چانه به مینه اوغواړې؟، څنگه به بیا د ځان د پاره عزت اوغواړې او یا جوړ کړې، زړه ئې مات شو او نوکر ته ئې اووئیل.

”ته دکان کهولاؤ کړه او کینه، زه به د شپې ناوخته راحم په مزه مزه به دې محلي والو ته یقین ورکوم چه ساجد بد معاش مړ شوې

دې، که تاسو لکه مینه ورکړه نو هغه به هم ستاسو په شان شی او یو شریفانه ژوند به تیروی.“

دائې اووئیل او د محلي نه روان شو، بیا د قصه خواني په کوڅو کښې پیدل گرځیدو، او د دې کورونو او دکانونو په خواه کښې تیریدو خلقو ته ئې ډیر په مینه کتل ځکه چې د قصه خواني دنیا د دۀ د وړوکوالي نه خپله دنیا وه، دلته اوسیدونکي خلق د دۀ خپل خلق وو، خو خپل رشته دار ئې نه وو، صرف د قصه خواني سره ئې رشته تړلې وه، ځکه دا چانه پیژندو، او دۀ ټولو ته په مینه مینه کتل د دۀ د نظره ډیرې ځانسته جینکې تیرې شوې، دجیلر خبره ورته رایاد شوه چه ځان له څوک جیني خوښه کړه، او بیا ئې خپله ناوې جوړه کړه او د یو نوی ځانداڼ ابتداء ا وکړه د دنیا په دې دستور باندې به درته عزت ملاوېږي، خو هغه ښکلې جیني به څوک وی چې د دۀ په نصیب کښې لیکلې شوې ده، اکثر به ئې جینکو ته ډیر په مینه مینه کتل، خو اکثره جینکو به د دۀ طرفته کتل هم نه. بعضې جینکو به ورته خالی یو سرسری نظر سره ا وکتل او تیرې به شوې، لکه چې څوک ملنګ په فت پاته باندې

ولاړوی .

دوه جینکې د ده په خوا کښې تیرې شوې ، یوې خپلې ملگرې ته
اووئیل

” دا څه ځنگلی دې لکه په مودو مودو ئې خپل شکل په شیشه کښې
نه دې کتلې “

ده چی په خپل مخ باندې لاس ووهلو نو ږیره ئې ږیره غټه شوې
وه ، او چی خپلو کپړو ته ئې اوکتل نو د یو کال زړې جامې وې ، په
اصل کښې جیل ته د تلو په وخت د ده نه ئې خپلې کپړې اخستې
وې او د جیل کپړې ئې ورکړې وې اوس چی د جیل نه واپس
راوتلو نو خپلې کپړې ئې واپس ورکړې وې .

زر لارو او یو نژدې حمام کښې ئې خپل مخ په آئینه کښې اوکتلو
نو خپل ځان ته ئې غصه راغله ، د ده نه د آزادۍ په خوشحالی کښې
دا هم هیروو چی خپل ځان اوگوری چی سړې ښکارم که ځنگلی او
آیا ځنگلی سره هم چا مینه کړې ده .

هغه زر زړه منډه خپل دکان ته لاړو ، اول ئې حجامت اوکړو او
بیآ ئې یو ښکلې سوت راواخستو او د لمبانه پس ئې واغوستو نو چی

په شیشه کښې ئې اوکتل نو ځان سره ئې اوتیل اوس د ځنگلی نه
انسان جوړ شوې ، په دې کښې د کور ور اوهلې شوه دې چې دروازه
کهلواؤ کړه نویوه غنم رنگې جینې په ور کښې ولاړه وه . او په
لاسو کښې ئې خیرنې کپړې نیولې وې .

ساجد په زړه کښې اووئې .

که دا جینې راته ملاؤ شوه نو واده به ورسره اوکړم او د دې ټولې
کپړې به هم ویننم .

ده ترینه ټپوس وکړو ”ته څوک ئې ؟“

”جینې سترگې اوریولې اووې وئیل . ته څوک ئې ؟ . او ځما د جانی
په دکان کښې څه کوې .“

ساجد ورته اووئې ”دا ځما کوردې . او جانی ځما نو کوردې . او ځما
په دکان کښې کار کوی .“

جینې خپل لاس د گډا په انداز اوخوزولو . ”زرځه د دکان سوټ
دې څه اچولې دې چې اوس د کور مالک هم جوړ شوې . جانی سره
ځما خبره شوې ده . هغه به ماسره واده کوی . ما به په دې کور
کښې ساتی او روزانه به ځما کپړې ویننځی .“

ساجد خپل سر اُځړولو او جانې ته ئې آواز اُوكړو . هغه په منډا
منډا راغې . بيا ئې چې جينئ اوليده نو جك په جك اودريدو .
ساجد ترينه تپوس اُوكړو .

”وايه كنه دا څه حركتونه دى . ولې ته به د واده نه پس دا ځما په
كور كښې ساتي ؟“

جانې په ريږدو ريږدو كښې اووئيل ”خفه كيږه مه روره . ما خو
داسې سوچ كړې وو چې اوس خو به ته جيل ته ځې راځې او دا كور
به خالي پروت وي . نو ما ځكه وئيل چې ځما د ښځې او بچو پكار به
راشې .“

ساجد د جانې لاس اُونيولو او يوې كمرې ته ئې راځكلو او ورته ئې
اووئيل ”ديخوا راشه تا سره يوه ضروري خبره كووم“ كمرې ته
چې ننوتو نو بهرغولې ته ئې كتل چې پرته هغه جينئ رانشې . خو
هغه هم هغه شان دروازې سره ولاړه وه . او بيا ئې ورته رو شان
اووئې .

”تا دا جينئ څنگه كيږه ؟“

جانې په خندا شو او وې وئيل . ”څه درته اوئيم روره .... تر

اوسه پورې راته دا پته نه ده لگيدلې چې دا مې گيره کړې ده او که
 څه ئې کير کړې يم . دا ډيره غريبه جينئ ده . دې سره د کپړو د
 وينځلو پيسې نه وى . ما ورله بغير پيسو اوينځلې . د هغه ورځې
 نه دا په ما باندې مهربانه ده . که چرته گرانى نه وې زياته شوې او
 د وينځلو رېټ نه وې اوچت شوې . نو دې به ځما په شان د يو
 دهوبى په ځانې چرته د شهزادگانو خوبونه ليدل .“

ساجد د کور غولى طرفته وکتل او په سوچ کښى ډوب شو چې دلته
 گرانى دومره زياته شوې ده ، چې د کپړو وينځلو د پاره جينکئ
 خپل صفا بدنونه پيش کوى ؟
 ساجد: ”خه وايه کنه : هغه تاله دې کمرې ته راځى .“

”راځى کله کپړو وينځلو له راځى او کله هى هى هى ؟؟؟... دا د
 ده د شرميدو يو انداز وو . ساجد ورله په ملايو گزار ورکړو او
 ورته ئې اووئې څه شابه تښته . د دې نه پس که هغه د واده نه
 مخکښې راغله نو د دکان نه به د نېغ اوباسم .“

جانې په منډا دروازې ته لاړلو . او ساجد کمرې کښى شيشې ته
 اودريدو او په زړه کښى ئې اوئيل چې .

”زه د يو صفا او پاک ژوند د پاره د جيل نه راوتې يم . ماته هغه مينه نه ده پکار چې د دهويي توب په خرابو کپړو کښې پټه وي . زه به د خپل کوشش مطابق دا گند وينم . چرته يوه جينې به گورم او خپلوم به ئې . چې د غريبي او دگرانې د وجې نه ماله راشي بلکې زه به د هغې د ښې توب نه متاثره کيږم نو بيا به ورسره هم . بس هم دا به حبا د خوښې جينې وي .“

ساجد د کور نه بهر راوتلو او د خپلې خوښې جينې په تلاش کښې گرځيدو . نو ولې د خپلې خوښې جينې چرته په لار کښې ملاويدي شي . دا پير وخت او صبر غواړي . بيا که چرته قسمت مهربان شي او څوک اچانک ملاؤ شي . په دې دې کښې يوه مياشت تيره شوله . خو دې د وخت فرهاد ته چرته جينې ملاؤ نه شوه . ځکه چه دې د ملاوت په بازار کښې خالصه مينه چرته ملاويږي . د جيل نه دوه ورځې پس د خپلې علاقې تهانې والا هغه غوښتې وو . چې کله هغه هلته اُورسيږي نو تهانيدار سره د هغه د محلي څلور کسان ناست وو . تهانيدار چې ساجد اوليدو نو زر پاسيږي او لاس ئې ورسره ملاؤ کړو . هغه شريفو کسانو چې دا اوليدل نو حيران

شول. ځکه چې د قانون یو محافظ دیو سزایافته سړی سره د پخیر راغلی په انداز ملاویدو. بیا ئې ساجد ته هم د ټولو په شان د کیناستو د پاره کُرسئ ورکړه. بیا تهانیدار په خپله کُرسئ کښی کیناستو او وئې وئیل.

”ساجده د جیل نه ستا ریکارډ ماته ملاؤ شوې دې. په دې ریکارډ کښی د جیلریو خط هم دې. چې په هغې کښی د ډی. آئی. جی سفارشی دستخط هم شامل دې. لهندا که چرته د نیبي شپې هم درته ځما ضرورت پیڅ شی نو انکار به درته نه کووم.“

د ساجد په سترگو کښی د خوشحالی اوبښکې راغلې او وې وئیل.

”تهانیدار صاحب! زه به ستا دا احسان چرې هم هیرنه کړم او چرې به درته هم د شکایت موقع درنه کړم. تاسو ته یو درخواست کووم که چرته ځما خلاف څه شکایت راغلو نو ما د صفائی د پاره ضرور راغواړئ.“

”بې شکه. ماته هم ددې د پاره دلته راغونډتې یې. ستا د محلې دا څلور شریفان ستا خلاف د شکایت د پاره راغلی دی. ما د دوی د ژبې نه ستا نوم آوریډو سره دوی ته صفا ووئیل تاسو چې د چا

خلاف شکایت کوي. اول به هغه مخامخ راغواړو. اوس ته راغلي نو
 ځکه ستا په مخامخ ترینه تپوس کووم چی دوی ته ستانه څه
 تکلیف دي؟“

یوسړی په کرسی کښی اړخ بدل کړو او په اینختیدو سره ئې
 وویل! ”انسپکتر صیب! چی قانون د ساجد حمایت کوی نو بیا
 مونږ څه مجال چی مونږ به څه اویو.“

انسپکتر اوویل. ”که د ساجد غلطی وی نو قانون به د ده هسې
 پسې حمایت نه کوی. ته چی څه ویل غواړي بغیر د څه ججک نه
 وایه“ دویم شریف سړی په کرسی کښی نیغ شو او اوی وویل.
 مونږ شریف خلق یو. ز مونږ په کورنو کښی ځوانې، لوریانې او
 خويندې دی. مونږ غواړو چی ز مونږ په محله کښی داسې یو سړی
 هم اونه اوسیدلی چی بال بچه داره نه وی.

او د چاچی ریکارډ مخکښی نه خراب وی. د داسې خلقو د لاسه
 مونږ د شپې په سکون سره چرته اوده کیدو شو.

”اوجی.“ دریم سړی اوویل اکثر د غلا وسوسه راسره وی.
 انسپکتر اووئې. تاسو خلقو ته صرف د دې خبرې پړه ده چی

ستاسوپه محله کښی غلا اُونشی . زه د دې تهانې انچارچ یم .
اوس درته د دې حائي رجسترکھولاؤوم او درته ئې بنائم چي د
يوکال په مينځ کښی کله چي ساجد په جيل کښی وو نو ستاسوپه
محله کښی خومره غلا گانې شوې دي . او ډير غله نيولي شوي هم
دي . اوباقی به هم زر اونيولي شي د ساجد دې غلو سره هيڅ تعلق
نشته . نو بيا تاسو د ساجد په موجودگي کښی په سکون سره څنگه
نه شي اوسيدې ؟ ”
دلک ساعت د پاره خاموشي شوه . کيدې شي دغه خلقو څه جواب
د پاره سوچ کولو . انسپکتر اووئيل .
”مونږ پوليس والا د غلو او بد معاشانو يو اصول ډير ښه پيژنو او
منو ئې هم چي چرته يو غل يا بد معاش په خپله محله کښی نه غلا
کوي او نه بدمعاشي کوي . يو شريف سړي د بل شريف سړي د
جيب نه خوڅه پټولي شي . خو يو غل د بل غل جيب کله هم نه وهي
، د بدمعاشي په زړه کښی هم ډيره لکه ايمانداري ضروري وي . “
ساجد اووئيل ”سرجي . زه تقريباً د دې ښار ټول غله او بدمعاشان
پيژنم . زه دې شريفو خلقو ته يقين ورکوم چي حماً په موجودگي

کښې په يو بد معاش هم زمونږ محلي ته رانشي“
چاپه جواب کښې هيڅ هم اوڼه وئيل . ځکه چې هغوی د ساجد په
خبرو باندې يقين نه کولو.
انسپکټر د دوی نه تپوس او کړو
”آيا تاسو کښې د کوم يو لور خور ته دا شکايت شته چې ساجد
هغوی ته په غلط نظر سره گوري ؟
يو شريف سړی د گرسی په بازو باندې لاس کيښودو او وئې وئيل
”دچا مجال دې چې زمونږ لوريانو خويندو ته به په غلط نظر
اوگوري . مونږ به د هغه ژوند گډوډ کړو.“
انسپکټر او وئيل . ”چې ستاسوپه ځان دومره اعتماد دې نو دلته د
څه خبرې شکايت کولو له راغلي وي ؟ . که يو کس ستاسوپه شان
شریفانه ژوند تيرول غواړي که تاسو د هغه ډاډگيرنه نه شئ کولې
نو داسې مجرمان به د قانون په ذريعه تر کومه په صحيح لاره
راوستلې شي؟ زه تاسو ته يو درخواست کووم چې تاسو د خپلې
همدردي او مينې سره او په روغ نيت سره ساجد ته د يو ښه ژوند
تيرولو موقع ورکړئ“.

چی کله مونږ ټول په جمع د ده عزت شروع کړو نو دا به هم دغه عزت ساتلو د پاره کوشش کوی چی مونږ ته د ده د طرفه څه شکایت ملاؤ نه شی.“

انسپکټر د ډیر وخت نه دوی پوهه کول او دوی په او سره د او وئیلو د پاره مجبوراً سرونه خوزول . بیا دوی ټولو د ساجد سره د تعاون کولو وعده اوکړه او د هغه ځانې نه لاپل د دوی د تلو نه پس ساجد ته انسپکټر وئیل.

”په دې دنیا کښی ځان د پاره یو ښه ځانې جوړول ډیر سخت کار دی. زموږ خلق هم څه عجیبه دی . څوک چی په غورزیدو اووینی نو زړه خوږتیا ورسره کوی او چی څوک په ترقی اووینی نو د حسد د وجې ئې شکایتونه کوی . تاڅه سوچ کړې دې چی په داسې ماحول کښی به د ځان د پاره څنگه ځانې پیدا کړې؟.“

”ماله جیلر مشوره راکړې وه که چیرې زه یوازې اوسیدم نو ټول به ماته بد عمل او بد معاش وائی . نو ځکه ماله چیرته یو جینی سره واده کول دی او د یو ښه کور په شکل اوسیدل دی . ځکه چی د ښځې او بچونه او د یو ښه کور نه بغیر په دې معاشره کښی عزت

جوړېدې نشي .“

انسپکټر په هوسره سر او خوزولو .“ ډیره بڼه مشوره ده . تاله زر

تر زره په دې باندې عمل کول پکار دی .“

”خو څوک به ماله لور راکړي ؟ زه نه غواړم چې څوک د غریبي نه

مجبوره وي او ما بدمعاش گټري او بیا هم ما سره خپله لور ، خور

اوتري . زه د نورو د مجبوري نه فائده اخستلو سره خپل کور نه

جوړومه . زه په دې تلاش کښي يم چې څوک ما په مينه ځان ته

غارې باسي .“

دې وئيلو سره هغه د تلو د پاره اودريدو . انسپکټر ورسره د تلو

لاس ملاؤ کړو او وئې وئيل

”ځما نیک اميدونه تا سره دي تاته به ضرور چرته د يوې نيکې

جينې رشته ملاويږي .“

د دې نه پس ساجد د مينې په تلاش پسې اووتلو . خودا په ظاهره

مفت ملاويدو والا خيز دنيا کښي ډير په گرانئ سره ملاويږي .

ځکه نو دې پسې سرگردانه گرځيدل وي .

ساجد د خپل ژوند د ملگري په تلاش کښي سروهلې ، پروهلې ،

لئ په لئ گرځيدو . په بازار ، په لاره ، په پارکونو او چوکونو کښی
لئ ډيرې د نظره تيرې شوې . په ډيروې سترگې خوږې شوې . د
ډيرو په وږموې زړه گل وگلزار او ذهن باغ و بهار شو خو يوې هم
چرې په خطا هغه ته او نه کتل . يوه هم د هغه د نيمگړي ژوند
درمان جوړ نشوه . هغه لکه د شوکيدلي او پريوتلي گل د هرې گل
اندامې د خپو لاندې پانږې پانږې او ريزه ريزه شو خو چا هم هغه
اوچت نه کړو او چا هم د زلفو په ول کښې ځانې ورنکړو ، د هغه د
زړه په پرده به دغه ټولې حسيني او مه جيني تلې راتلې او رو رو
به وتلې .

کله کله خو به د هغه د دنيا د خلقو نه و بالخصوص د صنف نازک
نه د بې رځۍ په وجه کرکه او نفرت پيدا شو . هغه ته داسې معلوم
شوه چې هغه چرته د بلې دنيا نه راغلې دې او دې دنيا او دې ښار
کښې بالکل اجنبي دې . هغه ته د ژوند د يوې داسې ملگرې
ضرورت وو چې د هغه د ژوند تعبير او کړی چې د خلقو په نظر
کښې هغه د سړيتوب او عزت مقام حاصل کړی .

يوه مياشت پس ده په آرمی سټيډيم کښې يوه جينئ اوليده . که

چرته صرف دۀ ورته کتلي وې نوڅه خبره نه وه . دا به د هېشه په شان کتلو سره د جينئ په خواه کښي په مايوسئ سره تير شوې وو . خو په اصل کښي دې جينئ هم دۀ ته کتلي وو . د يو ځل کتلو نه پس په دوئم ځل هم کتلي وو .

او چي کله ئې په دريم ځل او کتل نو د غورځيدو په انداز په چمن کښي کيناستو .

دۀ ته خو تر نن پورې چانه وو کتلي ، ډيره موده پس د دۀ د زړۀ د کور په وړ باندې چاټک ټک کړي وو . او هغه هم درې ځله . نودۀ د زړۀ دروازه کھولاو کړه او په چمن کښي کيناستو . هغه لږه لري د نهر په غاړه په بينچ باندې خپلو ملگرو سره ناسته وه .

ساجد د يو شاعريه شان د هغې د حسن تجزيه نه شوه کولې . بس د دۀ د پاره دومره کتل هم کافي وو چي جينئ ډيره ښکلې ده او دۀ ته ئې درې ځل کتلي دي . د دريو عدد ډير ښه وي . الله درې ځل توبه قبلوي هم دا د کال په دريمه مياشت په دريم تاريخ پيدا شوې وو . د دۀ د کور کمرې درې دي . او درې ځل جيل ته هم تلې وو . په نکاح کښي به درې ځل قبلول وي . او دې جينئ درې ځل

دۀ ته کتلی وو.

لږ وخت پس هغه جينئ د خپل ملگرو سره پاسيده او ريستورنټ ته لاړل. ساجد هم دوی پسې لاړلو. او بيا هلته يو خالي ميز ته په گرسئ کښي کيناستود دۀ نه لږه لرې په ميز باندې هغه ناسته وه او دۀ ته ئې کتل پيرا هغوی ته يخ بوتل په ميز باندې کينودو. دۀ هم بيرۀ ته د هغې په شان د بوتل آرډر ورکړو. چي کله بوتل دۀ له رالو نو دۀ اؤ کتل چي جينئ شريت په يو گلاس کښي اچولو. دۀ هم خپل شريت په يو گلاس کښي اچول شروع کړل. جينئ گلاس اؤچت کړو او يو وړوکي شان گوټ ئې ترينه اؤکړو او بيا ئې گلاس په ميز باندې کينودو. دۀ هم دغه شان اؤکړل. جينئ چي د دۀ دا حرکت اوليدو نو خپله لويته ئې خمول شروع کړل. نودۀ هم خپل کالرتيک کول شروع کړل.

خه وخته پورې دا سلسله شروع وه. هغې به چي خکلو د پارۀ گلاس اؤچت کړو نو ساجد به هم خپل گلاس اؤچت کړو. يو خل جينئ ته اچانک انتروشي راغلو. د آن آن..... کولو سره ئې د انتروشي د پارۀ خله کھولاؤ کړه. نو د ساجد خله هم کھولاؤ شوه

.جینئ انتروشی اصلی وو او د ساجد نقلی وو. خو دواړو ته د
انتروشی نه داسې دیکې ملاؤ شوې چې د دواړو د لاسونو نه
گلاسونه پریوتل. د ریستورنټ پیراکان او نورو خلقو دوی ته په
حیرانتیا سره اؤکتل.

ځکه چې دواړو ته د انتروشی حادثه په یو وخت راغلې وه. چې پیرا
د دواړو میزونه صفا کړل او لاړلو نو د جینئ خوا کښی د جینئ د
ډلې نه یوه میډم پاڅیده. د ساجد خوا کښی په یوه کرسئ کیناسته
، مسکئ شوه او په رازدارانه اندازې اؤوې.
”ځوانه! د عشق په اول کښی داسې زکام اکثر کیږی او انتروشی
راځی. زه د ډیر وخت نه دا تماشه کورم. زه د یوې خبرې ښځه یم
زرر ځما د سوالونو جوابونه راکوه.

”آیا تا واده کړې دې؟“

”نه جی ما لا واده نه دې کړې.“

”د کرایه په کور کښی اوسیدې که خپل کور دې؟“.

”جی. په خپل کور کښی.“

”نو کوی کوې او که کاروبار؟“

”د دهوی توپ کاروبار کوم په جهانگیرپوره کښی مې خپل دکان
دې د دهوی توپ“

ستا مور پلار، قوم قبيله یا رشته دار؟ زما مطلب دې زه هغوی
سره لیدل غواړم.

”په دې دنیا کښی څما هیڅوک نشته“

”نویا به دې جینی سره واده څنگه کوي؟ څوک خو ستا مشر پکار
دې. ستا په خپلو کښی ستا د ضمانت والا څوک خو به وی چی دا
ثابته شی چی ته یو نیک او ښه کردار والا هلک یې.“

ساجد پیر په فخر سره اووئیل. ”جی څما د علاقې تهاښدار به څما
ضمانت درکوی.“

”څه څه.....څه مطلب؟. میدم کرسی زر روستو طرفته کړه.

”په تهاښه کښی خو د غلو او بدمعاشانو ضمانت کیږی. آیا....آیاته
هم....؟“

”جی هو. خوزه اوس یو شریف سړې جوړ شوې یم. د ستنرل جیل
جیلر صیب. د پولیس دی. آئی. جی صیب، او څما د علاقې
تهاښدار صیب به دا گواهی ورکوی چی زه د شرافت ژوند تیروم

“.

”داته چی د څومره افسرانو حواله راکوي . د دؤ تعلق خو د غلواو
بد معاشانو سره دی . ته ضرور سزایافته یې هم د دې وجې نه د
دوئ سره پیژندېږلی شوې ده . ولې چی یو شریف سړې د داسې
افسرانو ضمانت نه مخکې کوی .“

”گوره میډم تاله پکار دی چی ما سره نیکی اوکړې . زه لکه ستاسو
د خاندان یوې شریفې جینې سره واده کول غواړم .“
”یره خا . نو د دې جینې څه جرم دې چی زه ئې تا سره واده اوکړم
او بې عزته ئې کړم .... بس یاد لره ادي نه پس د دې جینې ذکر په
ژبه رانه ولې . د دې طرف ته په اوچتو سترگو هم اونه گوري . اونه
د دې پسې روستو راروان شې . گنې زه به په تهاڼه کښی ستا خلاف
شکایت درج کړم .“

دې دهمکې ورکولو سره میډم خپلې ډلې له لار له . او خپل ډل ئې
ورکړو . او بیا ئې دغه جینې او نور ټول را روان کړل او ده ته یې په
غصه غصه کتل . بس دومره دهمکې کافی وه په تهاڼه کښی به ستا
خلاف رپورټ اوریسی اوس ده دې جینې پسې تلو سره خپل

ريکارډ خرابول نه غوښتل .... هائي ښکلي جينئ چي دۀ ته ئي په مینه مینه کتل . په نفرت سره ئي ترینه واخسته په ژوند کښي ئي چي څوک په ږومبي ځل خوښ کړي وو د هغي د پيليدو نه پس ئي دا تجربه اوشوه . چي صرف په عشقيه انداز کښي سترگي جنگولو سره جينئ نه ملاويږي .

که د قانون محافظ ئي ضمانت اوکړي بيا ئي هم د هغه ښکلي جينئ لاس په لاسونو کښي نه راتلو . ځکه چي د جينئ والا د هلک تر اوسه پورې چال چلن ته گوري . او که چيرته سزايافته وي نو بيا خو څوک چرته يقين کوي . يا يقين ورکولې شي چي د واده نه پس به د دې هلک چال چلن ټيک شي . صحي خبره ده چي ټولو جينکو والا تعليم يافته او گټې والا خلق خوښوي او په سزا يافته باندې لارې هم نه ټوکی .

هغه تر څو ورځو پورې د هغه جينئ په سوچونو کښي پروت وو . بيا خو ځله هغه پارک ته لاړلو . چي د لرې نه په پټه ئي يو نظر اُوگوري . نو دې کيدلي زړۀ ته خو به لگ غوندي قرار ملاؤ شي . نو بيا هغه په نظر رانغله کيدې شي د دې مور پلار هلته تلل د دې

وجي نه پريښودل چي اوس دې پارک ته يو سزايافته راضي .
ده آخر په رو رو خپل زړه پوښي کړو چه هغه جيني مړه شوې ده .
د دې په وجه په نظر نه راضي . په مړي باندې ټول عمر ژړا کول د
هونسيار توب خبره نه ده .

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

☆☆☆☆☆☆☆☆

☆☆☆☆

Pukhto.Net
پښتو

خه درې مياشتې پس بيا يوه جينئ ملاؤ شوه او بالکل په رښتيا
ملاؤ شوه. حکه چه په ښار کښي هنگامي وې. پوليس په خلقو
باندي لاهي چارج کولو او هغه په يو منډا راخوشي وه او ده سره
اوجنگيده او په يره کښي ئې اوئيل

”مم..... ما بچ کړه ما په خه تحريک کښي حصه نه ده اخستي
دا پوليس والا به ما اونيښي او تھانې ته به مې يوځي ما بچ که ما بچ
که.“

ده د هغې لاس اونيښ او يوې کوڅې ته ئې راخکله. د لاس نيولو نه
پس ده ته احساس اوشو چي دا خومره نازکه ده. دده نه ټولې
هنگامي هيرې شوې حکه چي د هغې د بدن خائست تباھي کوله.
ده هغه د يوې کوڅې نه بلې ته او د بلې نه بيا بلې ته بوتلو بوتلو
کښي د هغې د مخ د خائست په تماشه وو. لکه د سندر چپو په
شان هغه د ده په يولاس کښي اوږيده راوږيده د ده نه د آرمي
ستيدم والا جينئ بالکل هيره شوې وه. حکه چي ده سره دتلو والا

جينئ سره محبت لکه د پټرولو د اور په شان يودم لکيدلې وو.

دۀ په زړۀ زړۀ کښې پوليس والا ته دعاگانې کولې . ځکه چې د دوي د لايهي چارچ په وجه دۀ ته دومره ښکلې جينئ ملاؤشوه .

څلورمې کوڅې ته رسيدو سره د يو کور دروازي سره اودريدل جينئ د سترې والي نه په تيزه تيزه سا اخستلو کښې اوښل .

” ستا ډيره ډيره مننه ځما کور راوړسيدو. تۀ ډير ښه انسان ئې تا ځما مدد اوکړو اوزۀ د بچ کړم زۀ به ستا دا احسان هيچرې هم هير نه کړم.“

ساجد په زړۀ کښې اوښل چې په څه خبرۀ لک اودريدل پکار دی د سوچ سره دۀ اچانک اوونې .

” په دې کښې د احسان څه خبرۀ ده تۀ دومره ښه يئې چې زۀ ستاد پاره د سربازي هم لگووم ..... که د خوښه وي نو امتحان واخله .“

جينئ په حيرانتيا سره سر اوچت کړو خو چې ساجد سره ئې سترگې ملاؤ شوې نور ئې ځکته کړې . د هغې د انگو شرميدلې سوروالي دا ښکاره کوله چې چيرته په ژوند کښې په ږومبي ځل څوک د دې

د پاره د سربازی لگوي . هغه چپ شوه او خپل کور کښي په برنډه
کښي روانه شوه. د هغې د روږ او اودريدو والا تک نه پته لگيده
چي تلل ئي زړه نه غواړي .

ساجد خان سره په سوچ کښي شو.

”ته خو خپل کور ته راوړسيدې . اوس به الله خبر زه چرته
کړېدم. بار هنگامي دي کيدې شي چي بيا د پوليس ډانگو سره
مخامخ شم .“

جينئ ته اچانک د خپلې غلطې احساس اوشو چي اوس هغه کس چه
زه ئي راوړسولم او دې په هنگامو کښي سروهلې پرېږدم . نور ئي
اوئيلي .

”ته لک اودريدو هه زړ راخم“

دې وئيلو سره هغه کور ته لاړه برنډه خالي پاتې شوه خو جينئ د
ساجد په سترگو کښي پرته وه . ده په ولاړه ولاړه دعا وغوښته .

”ياالله کيشتي مي تيره کړې ته حماروغ نيت پيژني زه دا جينئ
خپل عزت جوړه ووم او په دې معاشره کښي خان له د عزت
يوخاني جوړه ووم

په کوم کور کښی چی د ښځې اوبچو مینه وی خلق هم هغه کور ته د عزت په نظر گوری . جیلر صیب ډیره ښه مشوره راکړې وه . زه به په دومره غټه دنیا کښی ځان له یو وړوکی غوندې کور جوړه ووم .“

د دُعا غوښتلو په مینځ کښی یوې بودی ښځې د کور دروازه کھولاؤ کړه او ده ته ئې اووئې .
 ”خو به دغلته ولې ولاړینې . دننه راځه بارچی هنگامې ختې شی نویا به لاړشې .“

ساجد بودی ته سلام کولو سره دننه ننوتو بیا د بودی په اشاره باندې دننه لاړلو . ساجد چی په کومه کمره کښی کیناستو هغه د قیمتی فرنیچر او نور د ډیرو څیزونو نه ډکه وه . دکمرې حالت نه پته لگیده چی د دوی مالی حالت ډیر ښه دې . دا په صوفه کښی کیناستو او هغه ښځه په بله صوفه کښی کیناسته . او وئې وئیل .

”خو به ته اچانک لکه د فرشتې راغلې . گنې نو په دومره هنگامو کښی به بلقیس ډیره زخمی شوې وه . او کیدې شوه چی نیولې شوې هم وې . ما دې ته وئیلی هم وو چی ملکی حالات صحیح نه

دی بهرته مه خا خو دا دن سبا جینکي زمونږ آوری کله .“
 ساجد اووئي .”اوس به ستا لور ستا خبره ضرور مني حکه چي په
 دې هنگامو کښي دا ډیره یریدلې ده .“
 ”هو د درخ خوړلو نه پس عقل راضي په دې دنيا کښي عجيبه عجبیه
 تماشي کيږي خا غوندې ژوند وهلې بشي هم يو حل د لور په باره
 کښي درخ خوړلې وو.“
 ”خا هغه څنگه؟“

”خه به درته وئيم خويه ..... دوکاله مخکښي ما د بلقيس د پاره
 يو هلک خوښ کړي وو بلقيس خا صرف هم يوه لور ده . زمونږ
 نه پس دا هر خه د دې دی . د دې د پلار دا خوښه وه چه زووم دې
 مونږ سره ځمونږ په کور کښي اوسيدی د ده د خوښي مطابق هلک
 هم رضا شو.“

د ساجد زړه په ډويديو شو . او په زړه کښي ئې اوئيل چي بلقيس د
 ملاويدو نه مخکښي پردی کيږي . نو زړي تپوس اوکړو .
 ”ولې د هلک مور پلار هم راضي شوی وو خه؟“
 د هغه مور پلار مړه شوی وو د هغه نور رشته دار هم نه وو مونږ

سوچ اوکړو چی یوازې هلک دې که د زووم په شکل کورته راشی نو مونږ به ورله هم د ځوڼي مینه ورکړو . نو ځکه مونږ د بلقیس واده د هغه هلک سره اوکړو .“

ساجد په مایوسۍ سره اوښل .”دبلقیس واده شوې دې څه ؟ .
 ”بس صرف د نوم واده شوې وو ځویه .....هغه خود واده په شپه ځما د لور کمرې ته راغلو ځما لور ته څه پته وه چی د ده په زړه کښی څه دی . هغه بلقیس ته اووڼي چی زلمې په خپل لاس د ناوې کالی کوزی .

هغه د کالوکوزولو رواج پوره کړو . په مخ بڼودنه کښې چی څومره پیسې جمع شوې وې . هغه ټولې پیسې او ټول کالی ئې راغونډ کړل او په کهرکۍ باندې اوښتیدو . بلقیس بدنصیبه په بنارسۍ کښې پټ مخ ناسته وه د سهار آذان پورې ئې انتظار اوکړو چی د ده زلمې به بیا راشی او د دې بنارسۍ به اوچته کړی او دا به اوگوری . سهار چی ما د کمرې ور اووهلو نو د دې هوش په ځانې شو خو تر هغه پورې هر څه تالا شوی وو . د الله ډیر شکر دې چی ځما د لور عزت روغ پاتې شو.“

ساجد سر ګرولو او په سوچ کښې وو. او د سوچ خبره هم وه ځکه چې دا هم په دې دنیا کښې یوازې دې. او د دې نه مخکښې د دې دنیا یو یوازې کس د بلقیس مور پلار سره ډیره غټه دهوکه کړې وه. ښځې وئیل ”د الله په فضل سره مونږ سره د پیسو کمې نشته دې او مونږ ته په دې هم افسوس نشته چې مونږ په چا بهر ورسه اوکړه هغه دهوکه باز اوختلو. خو بلقیس څه وخته پورې پاکله غوندې وه. د دې زړه ته ډیر غټ خفګان رسیدلې وو. یو کال پس مونږ یو لوڼې عالم نه تپوس اوکړو او د بلقیس ټول حال مو ورته اووښې. نو عالم اووښې چې د نکاح نه پس سړې د خاوند په ځانې لکه د غل راشی او د خپلې نکاح شوې ښځې مخ قدرې اونه ګوری. او بیا یو کال پورې ئې د نان نفقې ذمه داری قبوله نه کړې نو په داسې حالت کښې طلاق اوشی. تاسو د بلقیس واده بل ځانې کښې کولې شئ.....

اې ځویه زه خو هم داسې په خبرو یم تاته مې د یوې پیالې چائو خت هم اونه کړو کینه زه زر راحم.

ښځه د چائو د پارۍ لارله نو ساجد ته د سوچ موقعه ملاؤ شوه. بیا

ييا به ئې د بلقيس مخ په سترگو کښې غړېدو . هغه سوچ کولو چې يو کس دومره ښکلي او ساده باده جينې خپله ناوې جوړه کړې او ييائي د بنارسې اوچتيدو نه اوراندې بغير کتو لگ غونډې کالې اوتښتوي . د داسې کس نه به بل شوده او پې وقوفه شوک هم نه وي . که چيرې هغه د بلقيس سره خپل ژوند تير کړې وې نو ورته به يو ښکلي ښځه هم ملاؤ وه او د عزت ژوند به ئې هم تير کړې وو کوم خلق چې عزت هېڅ نه گنډې هم هغه خلق لکه غونډې غلا باندې خوشحاله وي .

کاش چې بلقيس ماته ملاؤ شي دا د مالدارو مور پلاريوه لور ده . خوځا د دولت لالچ نه دې صرف بلقيس خا ضرورت دې . ياالله ماله د بلقيس سره د عزت ژوند تيرولو موقع راکړې .

لگ وخت پس بلقيس په تېرې کښې چائې راوړلې او د ساجد مخامخ صوفه کښې کيناسته او چائې ئې په پياله کښې اچولې . په دې وخت کښې ساجد ته د بلقيس د ديدن پوره موقع ملاؤ شوه . ډير زړه راڅکونکې مخ ئې وو . د چائيوپيالي په ځانې مې زړه غوښتل چې په لاسونو کښې د دې د حياء نه ډک مخ اونيستم . خو

بيائي پيالئ اوچته کړه د چائيو گوټ دوران ئې د هغې د مُسکا نه
ډک مخ ته اوکتل او بيائي په زړه کښې اوئيل .

”چائي د يوې پيغلې د شونډو په شان دی . چي پکښې گرمي هم
وی او خوږوالي هم .“

خو هغه گرمي او خوږوالي زر پاسيدو او لاړله حکه چي مور ئې راغله
او د بلقيس په حائي کيناسته او وئې وئيل .

”خويه ته چرته اوسيدې؟“

ساجد ورته اوئې چي په جهانگير پوره کښې مې د درې کسرو خپل
کور دې . او هم په دغه حائي کښې مې د دهلوي توب دکان کهولاؤ
کړې دې .

بنځې اووئيل .

”آيا ستا مور پلار تا سره اوسيدې؟“

”جی.....جی آو.“ د ساجد د خلې نه يوه دروغ خبره اووته . د
دې نه مخکښې د ده په دماغو کښې د دې دا خبره نه وه راغلې .
خو د وخت په تقاضه د ده نه خود بخود دروغ اوئيل شو . او کيدې
شي چي ده خپل حان يوازي ښودو سره د بلقيس او د مور په نظر

کښې ځان شکن نه کولو .

”په کور کښې د نور څوک څوک دی ؟“

زړه ئې نورو دروغو ته جوړ شو چې صرف د مور پلار په وجه کار نه

کېږي د خلقو خو روڼه خویندې هم وی .

”یوه خور او یو ورور دې .“

”او ښځه بچې ؟“

”جی ځما تر اوسه واده نه دې شوې .“

”ځامخا“ ښځه غلې شوه او سرخو زول ئې شروع کړل

”چرته د رشتې خبره خوبه روانه وی .“

”نه جی . چرته چی مې جینې خوښه شی د دې د وجې رسته نه غواړم

چی چرته انکار اونه کړی .“

”اې ځویه دا څنگه خبرې کوې . جینې والا خو په یوه خپه ولاړ وی

چی چیرته څوک راشی رسته او غواړی او دا بوجه زر تر زره کوز

شی .“

ساجد په اینښتیدو انداز کښې اوئیلې . ”گوره ستا خبرو سره ځما

حوصله زیاتېږی . ز.....زه ستا د لور رسته غوښتې شم ؟“

بنځې په خندا سره اووئې. ”اې ځويه ته خو ډير تيزيڼې تاله داسې خبرې نه دي كول پکار. ته د دستور مطابق خپل مور پلار راوليږه. زه به هغوی سره ملاو شم. څه سوچ به کووم څه ځان به پوهه ووم بيا به جواب درکووم.“

د ساجد ځله اونښته. د بلقيس حاصلولو د پاره اوس دۀ خپل مړۀ مور پلار څنگه ژوندی کولې شوو؟ د دروغو په وخت دۀ دومره لرې سوچ نه وو کړې چې د رشتې خبره چيرې نو اول به مور پلار پيدا کړې.

بنځې ترينه تپوس اوکړو. ”ته په کوم سوچ کښې پريوتې. داسې معلوميږي چې ستا مور پلار به راضي نه شی.“

ساجد په تادی سره اووئې. ”نه جی داسې څه خبره نشته. ځما خوښه ځما د مور پلار خوښه وی. خو څو اصل خبره دا ده چې ځما مور پلار نشته.“

”څه مطلب؟“ بنځې په حيرانتيا سره اووئې ”ولې اوس تا ماته دروغ وئيل؟ تاسو د نن سبا هلکان د جينئ والو له داسې دھوکې

ولي ورکوي؟“

ساجد پوهه شو چي بازي د لاس نه اوځي . داسي خوبه دا يوه جيني هم حاصله نه کړي . او زر تر زره ئي خبره غونډه کړه او وائي وئيل.

”ت.....ته په غلطه شوې . ته زما مشره ئي تاته زه دروغ نه شم وئيلي . په اصل کښي ما دا وئيل غوښتل چي خما مور پلار دلته نشته .“

”نوييا چيرته دي؟“ بنځه لکه شان نرمه شوه .

”جی.....خما پلار حج ته تللي دي .“ په ټنډي کښي ترينه هم دا دروغ او وئيل شو .
”ستا مور او رور خور خوبه وي؟“

”نه جی هغوي لاهور ته تللي دي . زه به ورته فون اوکړم او روابائي غواړم .“

”ټيک ده .“ هغې په مطميني سره اووئي . چي ستا مور راشي نو هغه مونږ کړه راوله . لوري دا د چائيوپيالي لوښي راشه يوسه .
په جواب کښي د بلقيس آواز رانغلو . بنځي لوښي اوچت کړل او

خان سره اوغوریده او لارله .

”داجینکې چیرته لارې شی . په کور کښې دلک وخت دپاره هم نه

کینی . ضرور به د گاونډیانو کره تلی وی .“

ساجد د خپل ځانې نه پاسیدو او اوښی ویل . ”ماته اجازت راکړه .

ځما خیال دې چی بهر به هنگامې ختې شوې وی .“

”ښځې د راتلو سره اووښی . ښه ده ځویه په خیال سره ځا الله د ستا

حفاظت اوکړی او خپله مور ضرور راوله .“

ساجد پیر په آدب سره سلام اوکړو او د کور نه بهر راوتلو . بهر

راوتو سره لک په خفگان کښې وو ځکه چی په تلو کښې ئې بلقیس

اونه لیده . خودا خفگان ئې دلک وخت دپاره وو چی لک مخکښې

لارو نو دوه کوره پس د دریم کور په دروازه کښې بلقیس ولاړه وه

. د هغې لیدو سره ساجد یو دم تازه شو .

هغې په مزه غونډې اووښی .

”ځما په زړه کښې یره ده . لک په خیال ځه ، زه به په دې سوچ

کښې یم چی ته به کور ته په خیر سره رسیدلې ئې او که نه .“

”ته اوس فکر مه کوه . اوس به زه ستا دپاره د خان حفاظت

کووم. که چیرته سبا هنگامي نه وي نوزۀ به تاته د اطلاع دپاره هم هغه حائي ته راحم چیرته چي ته ماسره ملاؤ شوې وي .“

ساجد جواب اوریدو بغیر مخکښي روان وو. په ټوله لاره ئي دا سوچونه کول اود بلقيس د مينې دې انداز لوبولو. چي هغي سره د دۀ خومره فکروو. چي د دۀ د پاره د يو گاونډي په دروازه کښي راغلي ولاړه وه . او د خپل کور نه حبا د پاره د دريم کور دروازي ته راغلي وه . او آيا دا ما د هغه حائي نه تر خپل کوره پورې راوستي شوه ؟“

د خپل کور پورې راوستو د پاره دله اوس ډير دروغ رښتيا کول وو. او في الحال د دروغو د رښتيا کولو خۀ صورت په نظر نه راتلو. دۀ د واده نه پس بچي خو پيدا کولې شو . خو مور پلار ئي چیرته پيدا کولې شوو؟ او بيا د پاخه د يو رور او يوې خور ضرورت هم وو. دا ډير زيات گير شوې وو. بلقيس دۀ ته د راتلو سره د لرې کيدو خطرۀ زياتيده . او چي کله د دۀ دماغو کار پرېښودو نو نيغ په نيغه تها نيدار له لاړلو . او هغه ته ئي ټوله قيص تيره کړه . او بيا ئي ورته اووئي .

”انسپکټر صيب. اوس زه څه اوکړم؟ په رومي ځل چي مي رښتيا اووئي نو يوه جيني د لاس نه اووته. بلقيس ډيره ښه جيني ده. ډيره خوږه خوږه جيني ده. که ځما واده د دې سره اونه شو نو ځما زړه به مات شي او زه به د هغې د بيلتون غم برداشت نه کړي شم. ته ځما د پاره څه اوکړه کنه.“

”زه څه کولې شم. تا په دروغو باندي هر څه خراب کړي دي. زه دا منم چي ته رښتياوئي نو د ښه کورني والا خلق به تاته کله هم لور خور درنه کړي. زه تاته د دروغو ترغيښ نه درکوم. خو په بعضې ځانې کښي د نيك کار دپاره دروغ وئيل پکار وي. بعضې ډاکټران مريضانو ته د دروغو تسلي ورکوي او ژوند پرې تيروي. ته هم په دې معاشره کښي څه خلقو ته د دروغو تسلي ورکولو د پاره د دروغو مور پلار پيدا کولې شي او د يو عزت داره په شان د ژوند ابتداء کولې شي. څوک خپل مور يا پلار جوړول څه جرم نه دي. بلکي دا خو ډيره ښه خبره ده.“

ساجد په ټنډي سره اووئي. ”نوبس انسپکټر صيب ته ځما پلار جوړ شه.“

”خ....خه ز.....زه. خوزه ستا پلار څنگه جوړېدې شم؟ گوره
 كنه ته د دېرشو كالو پي او زه د پنځه دېرشو كالو يم. دا خو د منلو
 والا خبره نه ده. چي ماته پنځه كاله پس پيدا كړې يني. چيرته
 بودا سړې او بودي ښځه اوگوره. داسي به درته دېر خلق ميلاو شي
 چي د اولاد د پاره به ترسيږي هغوي ته به ځوي ملاو شي او ته به د
 مور پلار كمي پوره كړي.“

اول د يوې جينې تلاش وو. چي هغه ورته ملاو شوه نو اُس د مور
 پلار په تلاش كښې ووتلو. د ژوند په ډيرو لارو كښې د دې
 حقيقت پته اولگي. چي بچو ته د مور پلار وجود څومره ضروري
 وي. خو ولې آيا ده د چا په كور كښې كتي شو او آواز ئې كولې شو
 چي كه د چا اولاد نه وي نو ځما كور له د راشي او ځما مور پلار د
 جوړ شي.

☆☆☆☆☆☆☆☆

☆☆☆☆

ساجد چي د خپل مور پلار او روڼو خوياندو په باره کښې د بلقيس مور ته کوم دروغ وئيلې وو اوس د هغې د رشتيا کولو په چل نه پوهيدو او رشتيا کول به ئې څنگه ځکه چې مور پلار او خپلوان د هغه وونه. څه په مشکله ورته يوه رينيم بدنه، او گل بدنه خداي په گوتو ورکړې وه خو د هغه خپل شخصيت کښې دومره ازغی وو چې د هغې حصول ورته نه صرف مشکل بلکه ناممکن ښکاريږي. هغه په هر حالت، په هر قيمت او په هره طريقه د هغې حاصلول غوښتل او هر څه ته تيار وو خو څنگه او څه رنگې؟ ټوله ورځ او ټوله شپه به ئې سوچونه او فکرونه کول خو د دې وړانې ماشورې سر ورته نه ملاويږي. بلکه چې څومره به وخت تيريږي هومره به د هغه پريشانۍ زياتيږي. کله کله به په وينه کښې اوده او اکثر به په اودو کښې وينې وو. کله کله به د شپې ناصافه پاڅيدو د کور په غولي کښې به گرځيدو او چې ساه به ئې ډوبه شوه نو غوټه نيمه شپه، سرتور سر، خپې يبله

خپې او پرانستې گريوان به بهر اوتو ، په گلې کښې به ولاړ وو او د
هغې د کور د گلستان په وږمو به ئې د خپل زړه مړاوې گلشن تازه
کولو.

☆☆☆☆☆☆☆☆

☆☆☆☆☆

☆☆☆

په دويمه ورځ ساجد هم هغلته اوسيدو چيرته چې ده سره بلقيس ملاؤ شوې وه. هغې سره د ملاويدو د پاره دومره بې سكونه وو چې سهر وختي پنځه بجې پاسيدلې وواو هغه ځانې ته رسيدلې وو. او په حقيقت کښې بلقيس د نهه بجو نه مخکښې هلته نه شوه راتلې. خو په خپل کور کښې په ناسته به ساجد څه کړي وو؟ پس کړيدو به. نو ځکه هغه ځانې ته د کړيدو په وجه راغلې وو څلور واړه طرفته خاموشي وه د کورونو او دکانونو دروازې بندې وې په دې وخت کښې ده صرف يوه غمښنه سندره وئيلې شوه. ”راشه کنه په انتظار کښې د کړيدو.“

د سندري خيال ئې په دماغو کښې راتلو سره هغه د ده طرفته په تيزي سره راروانه وه. ده د لرې نه اوليده تورې جامې ئې اچولې وې او ترڅ کښې ئې يوه غوټه هم وه هغه په تيزي سره په تينېته راروانه وه. دې پسې روستو ډير لرې دوه څلور کسان په چغو

چغو په منډه راروان وو. منډه کړ. وې نيسی. اونه تښتی. هغه تښتیدو والا د دۀ خواجه ته رارسیدو سره په یوه کوڅه کېنې تاؤ شوه ساجد ورمخکېنې شو او په کوڅه کېنې یې اوکتل نو هغه په منډا منډا د یو کور په برنډا کېنې ننوته او د برنډې لوڼې دیوال په شا باندې پټه شوه. لک وخت پس هغه سړی د ساجد خواجه ته راورسیدل. په دوی کېنې یو په سانیولی انداز کېنې اووڼي.

”تا خو دلته یوه ښځه په تښتیدو باندې اونه لیده.“

ساجد ورته اووڼي. ”آو آو هغه په دې کوڅه کېنې لاړله. بیا مخکېنې لاړه او بلې کوڅې ته تاؤ شوه. خوڅیره څه ده؟“

”حرامی غله وه. دې وټیلو سره کسان په منډا کوڅې ته ننوتل او بیا بلې کوڅې ته واوړیدل. ساجد نه غوښتل چې هغه اونیول شي. ځکه چې د نیولو والا غل تهانې ته بوتلو نه مخکېنې ډیر خراب وهی. او دۀ یوه ښځه په وهلو باندې نه شوه لیدې. ځکه چې دۀ پخپله دا ښځه نیول غوښتل او تهانې ته ئې بوتلل غوښتل. چې کله هغه کسان د نظره پټ شول نو دا په رو، رو هغه برنډې ته لاړلو. د برنډې لوڼې دیوال په شا باندې هغه په نظر نه راتله. هغه په رو

رو بغير د خپو آوازونه دروازې پورې اُورسیدو . د دۀ دا خیال وو
چی هغه په کور کښې دننه تللې ده .
ساجد دروازې پورې د اُوریدو د پاره غوږ اُلگولو . نو د دۀ خیال
صحيح ووختلو .

د دروازې نه په شا د یوسړی آواز اُوریدې شو . او هغه وئیل . ”
گوره زۀ ښۀ صحيح پوهیږم چی تۀ یوه غلگره یئې . یربړه مۀ زۀ هم
خۀ شریف سړې نه یم . پولیس والا ماته نوسریاز وائی . زۀ د
یوځانې مال بل ځانې ته کووم . او تا د هغه ځانې مال دلته راوړلو
نو اوس به ماته پکښې نیمه حصه راکوې . بیادلته په سکون سره
ناسته اوسه اوس نمرختلو والا دې لگ وخت پس به لاړ شې .“
د هغه ښځې آواز اُوریدې شو . ”واوره نوسریازۀ ځما د مجبورئ نه
فائده مۀ اخله . ما دا پیر په محنت سره راپټ کړی دی . تۀ خو
په یو ځانې ناست یئې او پټې اخواه دیخواه کولو باندې خلق لوټ
کوې . او زۀ خپل ځان په مرگ حسابووم او د خلقو کورنو ته
ننوخم زۀ د خپلې وینې او خولې گټه تا سره نۀ شم نیمه ولې .“
نوسریاز: ”دا خوبه خامخا راکوې . که په رضائې نه راکوې نو اوس

شور جوړه وم . او اوس به د پرې اونیسم .
 ساجد اول د کوشې طرف ته اکتل . بیا راستون شو او دروازه ئې
 اوتکوله . د دروازې آواز سره په کمره کبې لک وخت د پاره
 خاموشی شوه . او بیا د خیزونو د اخواه دپخواه د اړولو آوازونه
 راغلل په دوئم ځل ټکولو سره سړی آواز اوه .

”خوک ئیې ؟“

”دروازه کهولاؤ کړه بیا به درته معلومه شی چی خوک یم .“
 نو سرباز په سختی سره وئیل . څه بکواس کوي . ته څه سهار سهار
 خوب خرابولو له راغلي یې . دا د شریف سړی کور دې ؟ پوهه
 شوې .“

دې وئیلو سره ئې دروازه کهولاؤ کړه . ساجد هغه له د هیکا ورکړه
 . او په روستو ئې دهیکا کړو او په کمره کبې داخل شو . بیا ئې
 دروازه د دننه نه بنده کړه . او وئې وئیل .

”خا نوته شریف سړی ئې . او هغه شریفه پنځه چیرته ده ؟“
 جوارگر اووئې . کومه پنځه ؟ په بله کمره کبې څما پنځه ده او هغه
 پرده کوی . ته دلته د څه د پاره راغلي ئې ؟“

ساجد اووئي. ”د دې دپاره راغلي يم چي اوس به دا مال درې حصې كيږي. كه ډير بحث كوي نو اوس به تا او ستا ښځه تهاني ته يوځم. د غلامال هم د دې كمرې نه راوتي شي.“

هغه په خوشامدو شو... ها ها ها. ته هم خپل سړي ښكاري تا سره به څه جهگره كوو. بيا بلې كمرې طرفته ئې كتلو سره اووئي اې مشرې دلته راشه. دا هم د خپلې قبيلې نه دي. د ده خبرې ختميدو سره د دوئمې كمرې نه ښځه راووته. د هغې په مخ باندې وړې وړې د مړاويدو نښې وې. د سروينښته ئې سپين وو. هغې دواړه لاسونه په دواړو ټوټو باندې كيښودل او وئي وئيل.

”اې بوډا تا ماته مشره ولې اوئي؟ بوډي به ستا مور وي بوډي به ستا خور وي. يو خواه رانه نيمه حصه غواړې او بل خواه ځما يې عزتي كوي.“

بوډا نوسرياز اوئي ”نو جهگړا ولې كوي. كه آواز د داسې بهر اوځي نو څوك څلورم حصه دار به هم راپيدا شي.“

دې وئيلو سره هغه د كټ د لاندې نه پنډو كې راوښكلو او كهولاوه ولوئي. په پنډو كې كښې د سرو زرو كالي. يو ټايم پيس او د ميك

اپ پاور و غيره وونو سرباز اوونې .

”بښځې د غلا په وخت کښې هم د خپل د ځوانولو او ځانسته کولو سامان گوري . بس اوس تاسو دواړه په سکون سره کينئ او زه دا سامان برابرې درې حصې کووم .“

ساجد لاسونه اوچت کړل او وئې وئيل . ”نه دا پندوکي دوباره اوتړه . دا به زه تهاني ته اړم .“

دوئ دواړه په يره شول او دۀ ته ئې کتل . ساجد اوونې د يرې خبره نه ده . که ما غوښتې نو هغه سړو به دا بښځه نيولې هم وې . او دا به ئې بڼۀ وهلې هم وه . خو ځا د دې په يوډي توب باندې زړۀ خوږيدو . ستاسود دواړو عمر به څومره پاتې وي . اوس خو تاسو له پکار دي چه حلاله روزي اوگټي او مړۀ شي .“

نوسرباز اوونې . ځويه . په حلالو پيسو چي روټي واخلي نو هغه پيسې په حرامو کښې لارې شي . ځکه چي په دې روټي کښې د خبرو روټو بهاسي ټکړې شاملې وي . حلالې پيسې هم ضائع شي . په دې دنيا کښې داسې څوک ايمانداره او مخلص دي ؟“

”مشره تقرير خوزه هم کولې شم . دلته دې اوبړدې خبرو په ځاني

مونږ له په يواصول باندې تلل پکار دی . چي مونږه په دې د بې
ایمانه خلقو په دنيا کښې تر کومه حده پورې په ایمانداري سره
اوسیدې شو. تر هغې پورې خپل کوششونه جاری ساتو . او په نورو
باندې د گند اچولو په ځاني د خپل ځان اصلاح او کړو .“

بودی ښځې خپل لاس په گدا کړو او په تیزه آواز ئې اوتې . ځاته
خو ځوان جان ئې ځکه داسې خبرې کوي چي ځما په شان د دنيا لتي
اوخري او تجربه د اوشي نو بيا به پوئې شي . چي ځما غوندې ښځې
په غلا کولو څنگه مجبورې شي .“

نوسرياز اوتې .“ ځوانه ته د خپلو خبرو نه ډیر ایمانداره ښکاري خو
په تیرو څه نه کیږي . ښځې .“
نوسرياز: که چیرته مونږ اوايو چي مونږ بوداگانو سره د عزت
ژوند تیرولو څه ذریعه نشته نو بيا آيا مونږ ته به ته په عزت سره
روتي او کپري راکړې شي .“

ساجد: “هو درکولي شم . تاسو دواړه ما بې کاره او نادان غوندې
مه گنځي، زه درې ځله جيل ته تللي يم .“
“ ډیر ښه . د دواړو د خوشحالي سره ځلي کھولاؤ شوې . په ځلو

کښې ئې غاښونه پوره نه وو.
ساجد اووئي .

”خو ما اوس د عزت د ژوند تيرولو اراده کړې ده . او که دا د
عزت ژوند د لگو دروغو سره ملاويدي شي نو زه به دا کوشش
ضرور کوومه . د شريفانو په اوچتو کورنو کښې راته داسې څوک نه
ښکاري چې ماځوئ جوړ کړي . نو ځکه زه د ريښتوني نوسرياز په
طور دا پوښتنه کووم . آيا ته به ځما پلار جوړ شي ؟“

”آه، هاها، ها . دا څه ټوټې کوې ؟ په دې دنيا کښې د خپل پلار نه
علاوه د ضرورت دپاره صرف خرونه پلار کولې شي . نو ولې زه هم
تاته خبر ښکارم ؟“

”نا.... زه په رښتيا يم . ځما پلار ځما په وړوکوالي کښې مړ شوې
وو . زه د هغه کمې پوره کووم . تا خپل پلار او دا ښځه خپل مور
جوړه ول غواړم .

د دغه خبرو اوريدو سره يوډی خپل لاسونه کهولاؤ کړل او په جذباتو
کښې رامخکښې شوه .

”هائي ځما بچيه . ځماځويه . ستا داسې خبرو سره خو ځما اوده شوې

سینه راوینښه شوه. ځویه زۀ به تا هم داسې سینې سره لگولې
ساتم.“

او هغه د ساجد سینې سره یو ځای شوه او لکه چې چرته اورک
ځوئې ورته ملاؤ شو. او په سلکو سلکو ئې اوڅړل. او د ساجد مخ
به ئې ښکلولو د ساجد په سترگو کښې هم اوبښکې راغلې وې. کله
چې لک وخت پس ترینه جدا شوه. نو ساجد خپلې اوبښکې اوچې
کړې او وئې وئیل.

”مورې دغه د سلو روپو نوټ واپس کړه. کوم چې تا ځما د جیب نه
اوغکلو.“

نوسریاز په حیرانتیا سره دۀ ته اکتل او وئې وئیل ”واۀ ته خو
ډیره پخه اوختې. ځوئې جوړولو سره د ترینه جیب اوهلو.“

”ماداسې خلق هم لیدلی دی چې مور ئې جوړه کړې او بیا ئې مرئ
کت کړې“ مور بی بی ډیر په دردمند آواز اووئې. ”او ما
خوصرف جیب کت کړو. واخله ځویه خپل نوټ د واپس واخله. د
نورو موریا نو ئې ځوئ وئیلو پسې ترسپړی. او ځما گوتې د چا
جیب ته د تلو د پاره رپړی.“

هغې د سلونوټ رامخکې کړو. ساجد په دواړو لاسونو د هغې لاسونه اونیول او وئې وئیل .

” دا واخله موري . د ځوئ په گټه کښې د مور پلار حق وی اوس ئې زه په خوشحالی درکوم .“

د موري بی په سترگو کښې دا ځل اوبښکې راغلې . خو دا اوبښکې د مکر اوبښکې نه وې . دا ځل د یو داسې مور په شان ژریده لکه چی ورته یو دیانتداره ځوئې ملاؤ شوې وی . ساجد پښوکی اوجت کړو او وئې وئیل .

” اوس به مونږ تهانې ته ځوو. تاسو دواړه په ماباندې بهروسه اوکړئ. چی ما تاسو دواړه مور او پلار جوړ کړئ نو بیا به تاسو ته هیڅ قسه نقصان نه درسوم .“

دوی دواړه مجبوراً هم ورسره روان شول . هغوی پوهیدل چی د مور پلار رشته راته ډیره گرانه پریوځی هغوی تر اوسه پورې داسې ځوئ نه وولیدلې . چی مور پلا تهانې ته بوځی . ساجد چی تهانې ته اوسیدو نو تهانیدار ته ئې ټوله قيصی اوکړه او بیا ئې اووئې .

”انسپيڪٽر صيب په ڊيره سختي راته دا مور پلار ملاؤ شوى دى .
 زه به دا دواړه په شريفانه ژوند تيرولو باندې مجبوروم او دا
 مجبوره هم دى . دوى سره ټولي خبرې شوى دى . چي دوى ته به
 دال روټي ملاويږي نو دوى به د غلا يا د نوسر يازي رزق نه خوري
 . ما دا هم په دې اُميد باندې دلته راوستى دى . چي ته به دوى په
 حوالات کښي د اچولو په ځاني ځما مور پلار اُومني او ماسره به ئي
 پريږدي .“

انسپيڪټر اووئي . ”زه صرف د قانون حفاظت کوونکي يم . ماته
 دومره اختيار نشته چه زه مجرمان پريږدم . البته زه ډي آئي جى
 سره ستا حواله باندې خبره کولې شم .“

دې وئيلو سره انسپيڪټر ډي آئي جى ته فون ملاوول شروع کړل . د
 رابطي نه پس ئي ورته د ساجد حواله ورکړه او ورته ئي اووئي چي
 د دوو غلو سفارش کوي . څه وخته پورې دواړو خبرې کولې . او بيا
 انسپيڪټر فون بند کړو . او وئي وئيل .

”ساجد ځانه . ډي آئي جى صاحب ستا په حق کښي فيصله اُوکره او
 ډيره ښه خبره ئي هم اُوکره چي يو مجرم د سزا نه پس دا وعده

اُوکړی چی زه به په ایماندارۍ سره ژوند تیرووم نو بیا هغه دغه
 شان د قانون مدد کوی . څنگه چی تا دا مدد اُوکړو ستاسو په
 شان خلقو سره چې پولیس والا پوره پوره تعاون اُوکړی نو تاسو به
 هم ځان سره نور بد معاشان د ځان په شان د ژوند تیروولو د پاره
 را اوبلئ . د معزز او شریفانو خلقو په ضمانت باندې یو مجرم
 پریښوستې شی . پولیس والا د پاره ته هم یو معزز او شریف
 انسان ئې نو مونږ ستا په ضمانت باندې دا دواړه تا سره پریږدو .“
 حه وخت چی ساجد انسپکټر سره لاس ملاوولو نو دې نوی مور
 پلار ورته ډیر په حیرانتیا سره کتل . دتهانې نه بهر راوتو نه پس
 ئې پلار اووئې .
 ”خویه . اول خو ما تا پورې ټوکې کولې او دا هر حه مې ستا چالاکی
 گنډله . خو اوس مې ستا په ایماندارۍ باندې پوره یقین دې .
 اوس به تر مرگه پورې هم ستا پلار یمه .“
 چی کور ته راوړسیدل نو درې واړو یو بل سره خپله پیژندنه
 شروع کړه ساجد اول خپل پلار ته اُووئې .
 ”ستا نوم حه دې او د کوم ځانې اوسیدونکې ئې ؟“

”خما نوم گل باز خان دې زۀ آفريدي یم . لس کاله اوړاندي زۀ د
 ټرک ډرائیور ووم. او دې ښار ته راغلي ووم . په وطن کښې دننه
 د ټرک ډرائیوري داسې ده چه دا خو مال د یو ځاي نه بل ځاي ته
 اوړی. نو د ټرک ډرائیور خود بخود د سگلنگ طریقې ایزده کړی
 . په ټرک کښې دننه چرس ، افیون ، وسله او غلط فلمونه او نور
 ډیر غیر قانونی شیزونه په نورو سامانونو کښې پټ کړی او د یو
 ښار نه ئې بل ښار ته اوړی . په دې دوران کښې زۀ پولیس والا
 درې ځل نیولې هم یم. او په دریم ځل ئې خما نه لائسنس هم
 واخسته په دې خبرو کښې گل باز خان ساجد ته اوئې ”تاسره به
 د چرسو ډک یو سیگرت وی .“

مورکي گل باز خان د روستونه په ملا باندي اووهلو او ورته ئې
 اووئې. ”ولې ای گل باز خانه ، د ځوی نه د چرسو سیگرت غواړې
 تاله شرم نه درځی . د سیگرت نه پس به ورته اووئې اوس ماله یوه
 ښځه هم راوله .“

گل باز خان بریره اوگړوله او وئې وئیل .
 ”ځوئې مې ډیر هوښیار دې . خما د وینا نه ئې اوړاندي ته مور

جوړه کړې ئې.“

هغه یو دم په غصه کښې اودریده او دواړه لاسونه ئې په ډوډو کینودل او وئې وئیل .

”ای زه د خپل ځوی مور خو جوړیدې شم . خو ستا ښځه نه شم جوړیدې . گوره ساجده خپل پلار د پوئې کړه چی ما خپله مور نه گنړی . او هو... ځما مطلب دې چی په رښتیا د ما خپله کور والا نه گنړی.“

ساجد دواړه لاسونه اوجت کړل او وئې وئیل
 ”صبر ، صبر. په خپلو کښې جهگره مه کوی . دلته به تاسو د شریفانو غوندې د مور پلار په حیثیت اوسیدئ . که ما دا ښځه مور جوړه کړې ده نو د دې دا مطلب نه دې چی ته دا د دې د مرضی نه بغیر خپله ښځه گنړې . څنگه چی د شریفانو خلقو په کورونو کښې د هلکانو عشقونه نه خوښوی . هم دغه شان په دې کور کښې به د مور پلار د پاره د عشق کولو اجازت نه وی . په ایمان سره وایه که چیرې ستا خپل ځوی وې نو آیا تا به ترینه د چرسو سیگرت غوښتې وو.

گل باز خان ډير شرمنده شو او وئې وئيل .

”خويه زه ډير شرمنده يم . د عادت د مجبورۍ د وجې مې د خلې نه دا خبره اووته . خو تا هم زه د زړه نه پلار تسليم كړې نه يم نو آيا د شريف كورنۍ اولاد پلار ته ’تا‘ وائي خه ؟“

ساجد هم د خپلې شرمندۍ اظهار او كړو او وئې وئيل .

”آئنده به زه تاسو ته دادا وئيم . او مونږ په ښو خبرو او ښه طريقو سره يو ښه كور جوړولې شو . او خلق په دې سوچولو مجبوره كولې شو . چې مونږ خه غورزېدلي يا اېرغير خلق نه يوو . خو ماته افسوس د دې خبرې دې چې زه په رښتيا وئيلو باندې دا كور نه شم جوړولې . كومه جينۍ چې ما خوښه كړې ده . د هغه جينۍ كورنۍ ته به هم دا دروغ وئيل غواړي چې تاسو خما خپل مور پلار يئ .“

مور كې خوشحاله شوه . او اوې وئيلې . ”اې خويه خما اينكور چرته ده . ما ورله بوخه چې د رشتې خبره ورسره او كېم نن راته يو خوئې ملاؤ شو سبا به راته يو ښكلي د سپوږمۍ په شان اينكور ملاؤ شي .“

ساجد: ”موري زۀ تا په دې شکل کښې نه شم بوتلې . اول به ستا د پاره ښکلي او ځانسته کپړې راوړم . او پته نشته تا به د څومره ورځونه لامبلي هم نه وي . نن په صاين سره اولامبا او خيري ښۀ اومره چي د تير شوي ژوند خيري درنه ټول لارشي . بيا به د ماښام په وخت کښې تا هلته بوخم . نن ما د بلقيس سره د ملاويدو وعده کړې وه . خو ستاسو په وجه باندې لار نه شوم . خير ته دا اووايه چي ستا نوم څۀ دې او د کوم ځانې اوسيدونکي ئي ؟“

”ځما نوم گلالي دې . زۀ د افغانستان مهاجره يم . چي په افغانستان کښې جنگ شو نوموږ پاکستان ته راغلو . ځما خاوند په جهاد کښې شهيد شوې دې . د خاوند نه راته يو لاکه روپي هم پاتې وې . خو ځما يو ځونې دې چي ځما نه ئي هغه ټولې پيسې واخستې . او چي کله مې ځوي له واده او کړو نو اينگور روټي او کپړو ته هم محتاجه کړم . چي کله به اوبړې شوم نو د اينگور نه به مې پته په خپل کور کښې روټي خوړله . ځويه زۀ ډير زياته اوبړې کيږم . ما به پي هم په پته باندې څښل لکه د غلو په خپل کور کښې . او پته راته اولگيده چي د انسان خيټه انسان په څۀ غلطو غلطو

عادتونو باندې مجبوره کوي . يو ځل مې د خپل نمسي د حصې پي
 په غلا حنبل چي اينگور گيره کړم . ځويه تاته پته نشته چي انسان
 بوډا شي نو بيا هغه هم لکه د ماشومانو ځانسته ځانسته څيزونو
 خوړلو ته پسخيزي په دغه وخت کني ځما مازغه هم ځما د نمسي
 په شان وو . خو اينگور مې هغه غوړل جوړ کړو او داسې داسې د غلا
 الزامونه ئې راباندې اولگول چي هکا هکا حيرانه په سوچ کني
 اودريدم . چي په کور کني داسې غلاگاني هم کيږي . لکه دا څنگه
 الزامونه چي په مالگي .“
 په دې وينا دوران کني مورکي چيرته لري په سوچونو کني خپل
 ځوي او نمسي ته کتل . او په سترگو کني ئې اوبښکي تيريدي
 راتيريدي . مورکي په غرن نيولي انداز کني اووئي . چي کله
 انسان بوډا شي نو يې کاره شي . او په خپل اولاد باندې بوجه شي .
 او د هغې د سترگونه چي کومې اوبښکي اوځي نو هغه صرف اوبه
 ښکاري .

”ځما د شهيد خاوند په يولاکه روپو کني ځما هم حصه وه . خود
 ځوي په مينه کني رانه خپله حصه هيره وه . او اوس هم په هغه

کور کښې ماته غله وئيلې کيږي . او بلکې ما خپله حصه په غلا خوړله . دا څنگه دنيا ده ځويه دنورو نه روټي پټه کړه نو خيټه ډکه شې . او د خپلې حصې روټي پټه کړه نو خپل ځوټي به د غلجڼه گنډې او وهې به د . ځماځوئ په ږومبي ځل ما له په مخ سپيږه راکړې وه . هغې د خپل مخ په يو انگي باندې لاس کښو او وئې وئيل ”په دې ځانې ئې وهلې ووم . تاته به د ګوتو نشانونه خو په نظر رانشي . خو د ځوئ ګوتې اوس هم ماسوزي او ډير تکليف راکوي . ځما ځويه .“

موړکي په زوره زوره په ژړا شوه او آخري خبره ئې دومره په درد سره اوئيله لکه چې په ژبه نه چيرته په زړه باندې وينا کوي .
 ”اوس چې ما ستا د جيب نه سل روپۍ اوښکلې وې نو ماته دومره حق هم حاصل نه دې . چې د يوځوئ سپيږه خوړلو نه پس د بل ځوئ د سلو روپو غلاژنه جوړه شم . ځما د زړه سر ماته اووئې چې د سهار نه مخکښې مخکښې زه هغه کور پرېږدم او چيرته لاړه شم . ماته خو د کور نه وتل وو . غلاژنه خو جوړه شوې وومه . نو ځکه مې په ژوند کښې په ږومبي ځل د خپلې اينګور کالۍ پټ کړل او

بيا د هغه علاقې نه دې علاقې ته راغلم. “
 هغه د کتې په يو سر باندې ناسته وه او خپلې اوبښکې ئې اوچولې .
 ساجد لاړو او د هغې په خواډه کښې کيناستو او بيا ئې په خپله غيږه
 کښې اونيوله سينې پورې ئې جوخته کړه او وئې وئيل .
 ”مورې پنځه واړه گوتې يو برابر نه وي . ټول ځامن يې غيرته او د
 بنځونو کران نه وي . شته پکښې داسې هم وي چې بنځه په سر
 کينوي خود مور د خپو په جنت کښې هم کينې . يو ځوئ چې په کوم
 ځانې سپيره درکړې ده . دوئم ځوئ هغه ځانې په عقيدت سره
 ځکلوي. “
 دې وئيلو سره هغه د مور کي په ځکلولو شو. ”مورې زه به خپله
 مينه لکه د مرهيو د پټي په شان ستا په زخونو ايگدم او ته په
 ايمانداري سره ځما مور جوړه شه او بس . “
 گلالی: ”خا ځويه د کلونو نه ځما سينه د مورنۍ زړه نه خالي وه . او
 اوس ځما په سينه کښې ستا مينه ټوپونه وهی. ته به واده اوکړې
 ځما اينگور به راشی. ځما نمسې به اوشی . نو اوس به زه د خپل
 نمسې د حصې پي نه حکم. “

څنگه چې د مور پلار غلط ساتنې سره بهی گمراه کيږي . هم دغه
شان د ځوان اولاد رويه د پلار نه د هغه شفقت او مور نه د هغې
مينه اړکوي او دوی ته د بودا والي او د محروميانو احساس
ورکوي . او ډير مور پلار ځما په شان بيا غله جوړ شي . ته خو ډير
ښه ځوئي ئې . ستا په کور کښې به غلانه کووم .“

د مور د طرفه پوره مطمئندو نه پس ساجد اووئي .

”اوس به مونږ د خاندان شجره څنگه جوړه وو.“

گل باز خان اووئي . ”پلار د طرفه د خاندان نوم خوريږي ځما
پلار نيکه د قصه خواني مشهور تاجروو . د دې نه نور مخکښي ځما
نيکه د مغلو د فوج سپه سالار تير شوې دې . ځمونږ خاندان د
بهادر خاندان دې . کله ستا مور چې د رشتې د پاره ځي نو ډير په
فخر به د خپل خاندان ذکر کوي .“

چې د خاندان مسئله حل شوه نو ساجد اووئي .

”اوس د يو رور او د يو خور ضرورت دې . ما د بلقيس مور ته
وايلي دي چې ځما مور ځما د رور او خور سره لاهور ته تلې ده . او
ځما پلار حج د پاره تلې دې .“

گل باز خان په برېره باندې لاس اووهلو او وې وئيل .
 ”واه ځويه تا خو مانه حاجي جوړ کړو. هسې خو ما پنځه کاله
 وړاندې خانه کعبې پورې تگ راتگ کړې دې . خو حج مې نه دې
 کړې . د خانه کعبې ليدو سره ځما په زړه باندې لېږيدل راغلل .
 ځما زړه ماته اووئي چي دلته حج کولو والا ټول خلق شريفان نه
 دي . که چيرته ته هم گډوډ د الله تعالي مخې ته تللي شي نو
 مخکښې شه خوزه مخکښې لار نه شوم . ځما خپې په ريږدو شوې .
 ځکه چي د حج نه پس د دې خبرې ضمانت نه وو چي خپل وطن ته
 د راتلونو نه پس دلته د عزت روڼي ملاؤ شي . ما خوبه هم هغه نو
 سريازي کوله . ما دلري نه په ولاړه دا وعده کړې وه که چيرته
 ماته د شرافت د ژوند تيږولو موقع ملاؤ شوه . نو يو ځل بيا به د
 حج د پاړه راځم . نن ماته د داسې ژوند د تيږولو موقع ملاويږي
 . زه دا گنډم چي ستا خبره منلو باندې زه ستا په کار راشم نو ماته
 به د حج ثواب ملاؤ شي .“

”صرف په خبرو باندې عزت نه ميلاويږي . دا به د دې دنيا په
 نوم باندې شريفانو سره باقاعده جنگ کوي . . . . . ترڅو په عزت

سره روټی او کپړې ملاؤ نه وی . تر هغه وخته پورې به دا د دنیا
والا خلق د خپل ځان برابر ځای نه درکوی . ساجد تر ماښامه
پورې نوې کپړې اخستې وې او د نوی مور پلار زړه شکلونه ئې
بدل کړی وو. او شریفانان ئې ترینه جوړ کړی وو. په ډکه خیته
روټی خوړولو د پاره د دهبی توب گټه کافی نه وه نو ځکه دا
فیصله اوشوه چه گل باز خان د پاره یو ځای و اخستې شی چی په
هغې به د ماشومانو جامې ، بنڼونه ، جرابې ، ټوپک و غیره خرڅوی .
ساجد اووئې .

”گوره دادا جان . مونږ خو په بې ایمانی سره په خپلو کښې د وینې
رشتې قائم کړی دی . خو روزی به په ایماندارۍ سره گټو دې کور
ته به د حرامو یوه روپۍ هم نه راځی .

☆☆☆☆☆☆

☆☆☆☆

☆☆☆

د بلقيس دی کورته لارل .

بلقيس په کور کښې يواځې وه او د ساجد د وعده خلافې په وجه ئې
په زړه کښې ډيرې گيلې ماني او ډيرې خبرې وې هغې دا غوښتل
چې هغه سره ملاؤ شي او ټولې خبرې ورته اوکړي ، هغه ارمانونو
نه ورته اوواني چې هغه د هغه د وعده خلافې په وجه سره سحر تس
نس او دانه وانه شول . د شب هجر روداد ، آرزوگانې او خپلې
تلوسې ورته اوواني ، کومې چې د هغه د تلو نه روستو د هغې په
زړه کښې پيدا شوې او لکه د ازغوبه يي د ژبو په څوکو هغه
سکونډله ، د هغه انديښنو تذکره ورته اوکړي چې لکه د خپسې د
هغه په ټول بدن خوره شوې وه او ټول اعضائې ورله شل کړي او
هغې دا غوښتل چې هغه سره د آرمي ستيډيم يا د کمپني باغ د
گلونو په وږمو کښې کيني ، د هغه په اوبو سر کېږدي او هغه ته په
ډکو سترگو د عشق د ستمگرۍ ټولې خبرې اوکړي . د هغې هغه
خواهشات چې د ساجد د وعده خلافې په وجه پوره نشول ، ټول

راغونډ شوی وو او ټولو د هغه خلاف شکایتونه کول . په دیکښې دروازه اووهلې شوه . د دروازي ډېولو سره د هغې په مخ د مسکا رنډ راغله . د امیدونو هواسره د هغې سرې شونډې لکه د گل د پانډو پیلې پیلې شوې ، آرزوګانې او ارمانونه ئې په خندا او جزیات ئې په مسکا شول او دروازي پلو روانه شوه چی دروازه ئې لرې کړه او ووی کتل نو د هغې د ارمانونو شهزاده په مسکو سترگو ولاړ وو او انتظار ئې کولو . د هغې زړه غوښتل چی ورمڼده کړی هغه په غیر کښی اوچت واخلی کور ته ئې دننه کړی ، دروازه بند کړی او د سحر ټول ارمان پرې اورژوی خو چې خیال یې اوکړو نو هغه سره خوا کښې یوه بوډی هم وه د بوډی موجودګی په هغې کښی نوې احساسات ، خواهشات او جذبات پیدا کړل کوم چې د هغې د نوې ژوند د نوید عناصر وو او د کومې د تشکیل د پاره چی هغه هرې قربانۍ ته تیاره وه . د بوډی په لیدو باندې هغې داسې محسوسه کړه لکه چی هغې په خپله لوپټه کښی د هغې د پاره د ژوند ټولې خوشحالی راوړی دی او هغه ټولې په هغې او ساجد شیندل غواړی ، دې خیال سره هغه مسکې شوه او هغوی ته ئې د

دنه راتلو اشاره اوکړه . هغه ساجد چی د هغه لیدو ته هغه لکه د
 بی اوبو کب بی تابه اوبی قراره وه اوس د نوې امیدونو سره راغلی
 وو ، هغوی ته ئی په بیتک کنبی د کیناستو اشاره اوکړه خو په خپله
 ئی ورسره د ناستی جرأت اونه کړې شو بلکه او شرمیده ، مسکئ
 شوه او په بله کمره کنبی پته کیناسته ..... لږه شیبه پس د
 بلقیس مور کورته راغله .

د بیتک کمره ډیره خائسته وه . ډیر قیمتی ډیکوریشن پیسونه
 پکنبی پراته وه چی تقریباً ټول غیر ملکی وو بودی چی دغه قیمتی
 خیزونو ته کتل نو نیمه نه پاتې کیده . وائی چی عادت تر سره ،
 سره وی دغه حال د گلالی بی بی هم وو هغه د ساجد د رشتی زیات
 د دغه قیمتی خیزونو د پټولو سوچ کولو ، خو ساجد د هغې په خیال
 پوهه شوې وو او هغې له ئی وارننگ ورکړې وو چی کله ئی د
 بلقیس د مور په لاس کنبی قیمتی پرس اولیدو نو بدن ئی
 اوتبښیدو او دا خیال ئی کوو چی خه رنگه به هغه په دغه قیمتی
 پرس کنبی دننه سامان یا پیسی اووینی او په کومه طریقه به ئی
 ترینه اوباسی چی د هغې د زړه تسکین اوشی . دې سره هغې د

پاسيدو كوشش كوو ډ بلكيس مور په هغې پوهه شوه نو ورته ئې
اووئيل :

”راځه خورې كينه . كه ستا په راتلو كښې لږ وخت نور تير شوې
وې نو بيا به ډ ماسره ملاقات نه وو شوې . اوس به زه روستولاړه
شمه . ساجد وې چې ته لاهور ته تللې وې .“

گلالي: ”آو خورې نن سهار راغلي يم . ځما لور د بي اي فائنل
پرچې وركولې . هغه به هم درې څلور ورځې پس د رور سره راشي .
ستا سو بلكيس هم راته ښه تعليم يافته ښكاري .“

د بلكيس مور: ”نه خورې ما په دې باندې ډير تعليم اونه كړې شو .
دا چې په لسم جاعت كښې وه نو ما د دې واده كړې وو . ساجد خو
به تاسو ته د دې د واده ټوله قيصه كړې وى .“

گلالي: ”او... د ساجد نه مى زيانى چې دا هر څه واوريډو نو ډيره
خفه شوم په داسې ځوانانو باندې ډير ډير لعنتونه د چا چې مخكښى
روستو څوك نه وى . د چا چې مور پلار هم نه وى . پته نشته چې دا
د كوم ځانې نه راپيدا شى . په هلكانو باندې بالكل بهروسه نه دى
كول پكار . پوره اول نمبر لوفران وى ساجد په مړئ تازه كولو

سره مور ته احساس ورکړو چې هغه خپل ځوی ته هم په ناپوهۍ کښې لوفرواڼی پیا ئې په مزه غونډې څنگل باندې اوهله چې خبره بدله کړی .

گلالي: ”اې ځویه دا ته مې په څنگله باندې ولې وهې ؟“ او بیا د ده د خوا نه پاسیده او د بلقيس د مور په خوا کښې کیناسته او بیا ئې اووئيلې .

”ته دلته په ناسته ځمونه خبرې څه د پاره اوري . لاړ شه متهائې راوړه زه به د خپلې لور ځله خوږوم بیا به ځم .“

ساجد شرمیدو سره مسکې شو او د هغه ځانې نه لاړلو . څه نیمه گهښته پس ئې چې متهائې راوړله نو بلقيس هم هغلته ناسته وه . ټولو چائې څښلې ساجد چې راوړسیدو نو بلقيس د تلو د پاره پاسیده نو گلالي د لاس نه اونیوه او ځان سره ئې کینوله .

”اې لورې چیرته ځې . نن سبا چې کومې جینکې شرمېږی هغوی ته خلق کم عقلي وائی . شابه ځما د لاس متهائې اوځره .“

دمتهائې ډېې ئې کهولاؤ کړو او یو لیدو ئې ترینه راواخستو بلقيس اوشرمیده او ځله ئې پټه کړه . ساجد خپلې شرميله محبوبې ته

ډير په مينه مينه كتل . هغې د ليدو خوړلو نه انكار كولو خو په زړه
 كښې ئې د ليدوانو نه چكونه وهل . خو گلالي ورته آخر هم لك
 غونډې په خله كښې ورننويستو او وې خوړو . او چي ساجد سره ئې
 سترگې ملاؤ شوې نو د شرما ئې مخ تك سور شو . د ساجد په
 شونډو باندې نرئ نرئ مسكا وه او د هغې ښكلې سترگې د مينې
 او خوږوالۍ نه ډكې وې . گلالي د خپل گريوان جيب نه د سلوسلو
 دوه نوټونه را اوكل او بلقيس ته ئې په لاس كښې وركړل . هغې
 موټې لاس سره د سور مخ د هغه ځانې نه په منډه باندې لاړه .
 واپس راتلو كښې گلالي ساجد ته اوونې چي د واده نېټه مو كينښوده
 د بلقيس د مور ډير ډهنك ډهنك نه دي خوښ . ځكه چي شپږ
 مياشتې وړاندې د بلقيس پلار وفات شوې دې . ځكه د خپلې لور
 نكاح په ساده طريقې سره كوي او لور په سادگۍ سره رخصت كول
 غواړي . د راروانې مياشتې په وړمبۍ جمعې باندې به نكاح تېرو .
 ساجد اوونې ”خومورې دومره زړه واده څنگه كيږي . لا تر اوسه
 پورې د يو رور او يو خور انتظام هم كول دي .“
 ”منډه خو څوك اونيښه او رائي وله . دلته خو هريو دا دعوه كوي

چی مسلمانان ټول په خپلو کښې رونه دی . او د خپلې ښځې نه
علاوه ټولې ښځې خویندې وې . هم د دې وعدې په نسبت سره په
قدم قدم کښې رو او خور ملاویدې شې .
” دا خو ټیټک ده موري خو مونږ ته به د مستقل اوسیدو د پاره
رور یا خور ملاؤ نه شې . “

” واده کولو د پاره په عارضی طور باندې ملاویدې شې . لا خو واده
ته پنځلس ورځې شته دي . د چیرته نه چیرته به دا رشتې ملاؤ شې
“ .

دوی چی کور ته راغلل نو گل باز خان ته ئې اوونې چی د واده نیټه
پخه شوه ، او صرف د رور خور مسئله باقی پاتې ده . که چیرته د
واده په وخت رور او خور په نظر رانه غلل نو د جینئ والو ته به
زمونږ دروغ ښکاره شې . ساجد یو دم اودریدو او وې وئیل .

” مانه خو هیر شوی وو . ما خو تاله د بلقیس د پاره سل روپۍ
درکړې وې . او تا خو خپلې اینګور ته دوه د سلو نوټونه ورکړل
دغه دوئم د سلو نوټ تاسره د کوم ځانې نه راغلو ؟ “

هغې په نښتو انداز کښې اوونې . ” ګوره ځویه په وړمبی ځل باندې

اينگور له په سلو روپو باندې ماله شرم راتلو . نو ماڅه کړې وې
چې د مور پرس ئې په ميز باندې پروت وو . ځما لاسونو څارڅ
شروع کړو . تا د غلانه هم منع کړې ووم ، ځکه ما غلا اونکړه . د
هغې د مور پيسې مې د هغې خپلې لور ته ورکړې . کوره کوره ته
ماته داسې مه کوره . تا وئيلي وو چې دې کور ته به د حرامو پيسې
نه راځي . ما د ځان د پاره دا غلانه وه کړې . د هغه بنځې پيسې
هم د هغې په کور کښې پاتې شوې . او ته لک سوچ اوکړه ځما په
دوه سوه روپو باندې ستا څومره عزت زيات شو .“

ساجد وئيل چې دا خپل سرڅه سره اووهم .

”مورې که ته ځيره شوې وې نو بيا به څه کيدل ؟“

”ما نيول دومره آسانه نه ده . تا په وړمې ځل باندې ليدلې نه
ووم څه ؟ په ما پسې خلق مې څنگه بې وقوف کړی وو . ستا د جيب
نه مې چې پيسې اوځکلې نو ولې ته پوهه شوې وې څه ؟ ته هم د دې
قبيلې سړې ئې . زه دا منم چې ماله داسې نه وو کول پکار څه
بس دې غصه اوتوکه . بيا به د شکايت موقع نه درکوم .“

ساجد به ورباندې مجبوراً هم بهروسه کوله . که بهروسه ئې

ورباندې نه کولې نو په رُو به شم شوی مور پلار به ترینه بیا وران شوی وو. بعضې وخت به مور پلار هم لکه د ماشومانو په شان پوهه وې. په بله ورځ ساجد گل باز خان ته زر روپۍ ورکړې چې چیرته زړا رپړه واخله او په هغې باندې سامان اولگوه. گل باز خان نوټونه په لاس کښې اونیول او وئې وئیل.

”ډیرې ورځې پس یو ځای پوره زر روپۍ په لاس کښې وینم. ته بې غمه اوسه زه به رپړه واخلم او په هغې به سامان اولگوم. او ورسره به ستا دپاره یوه خور او ځان دپاره یوه لور هم گورم.“

دې وئیلو سره هغه لاړو. گلالي هم به په کورونو گرځیده. چې که چیرته ”څوک ضرورت مند پیدا شی او هغه خپله لور جوړه کړی او کور ته ئې راولی. ساجد هم ټوله ورځ اخواه دیخواه ورگرځیدو. او ماښام LRH هسپتال مخې ته لاړو. دده دا خیال وو که چیرته څوک بې سهاره جینۍ ملاؤ شی نو خپله خور به ئې جوړه کړی هلته کښې ئې خپل یو دوست الیدو هغه ته ئې دا خبره اوکړه نو هغه هم حیران شو او وئې وئیلې.

”یاره عجیبه ده خلق خود مینې محبت دپاره جینکۍ گوری او ته

پېنې چي چيرته د معشوقي په ځانې ئې خور جوړه وې . ځا ته رازه
ماسره زه تا يو غريب بوډا سره ملاووم.

دوئ يو زوړ غوندي کور ته ورننوتل . په کور کښې يوه غنم رنگې
جينې په نظر راغله . ديو بوډا آواز راغلو.

“څه خبره ده ايازه ؟ ډيرې ورځې پس راغلې .”

“فقير بابا . دا ځما دوست دې تاراته وئيلي وو چي ځما لور له چيرته
رشته گوره . ځما دا ملگرې رشته غوښتو له راغلي دې . خو دا ئې
ځان سره د خور په رشته باندې بوځي .”

بوډا ورته په غصه کښې اوکتل او بيا او غوريډو وئې وئيل “آيا ته
ما بې وقوفه يا پاگل گنډې ؟ ولې ما ته پته نشته څه چي د دې ښار
بدمعاشان خلق په څه چل باندې غريبې جينکي د خور په بهانه
باندې بوځي او بيا ئې په چکله ځانې کښې پرېږدي

ساجد هغې جينې طرفته اوکتل او وئې وئيل “زه الله گواه کووم
چي زه به دا خپله خور گنډم او د يو څکه رور په شان به د دې عزت
کووم . اې ځما خورې په ما باندې يقين اوکه . ته به ځما په کور
کښې د يو رور د غيرت په شان اوسېږې .”

جينی ځوانه وه ، د هغې په سترگو کښې د خپل ځان د پاره د خاوند
تصوير گرځيدو . او په دې عمر کښې جينکې چيرته د پردی رور
خوبونه نه وینی ځکه دې ساجد ته په مايوسۍ سره اوکتل او بيا ئې
خُله تاؤ راتاؤ کړه او مخ ئې ترينه واړولو . ساجد چپه خُله د کور
نه بهر راوتلو او په خندا کښې ئې اووئې .

” زه هم څومره بې وقوفه يم ، ترننه پورې يو پلار هم خپله لور د
چا د خور جوړولو په نيت باندې د کوره نه ده رخصت کړې . د دې
دنیا د رواج او دستور نه خلاف که ډير هم نیک کار کوي . په هغې
کښې خرابتيا راځي .“

ساجد دملگرونه رخصت واخستو راروان شو او د ځان سره
بُڼریدو . گرځيدو راگيرځيدو کښې په يو بازار کښې روان وو .
هله يو غريب رپرې والا د دوه بدمعاشانو په وړاندې منت کولو .
”خويه نن د سهار نه بازار خراب دې . زه نن تاله نشم درکولې . دا
باجوريان وو . په دوی کښې يو بدمعاش دغه غريب سږې د
گريوان نه اونیولو او وې وئيل .

”خنزيره پیسې خويه ستا پلار هم ورکوي . مونږ له پیسې پکار دی

گني نو دا رپړا به د التا پرته وي . “

ساجد د هغوی د شا طرفنه راغلو او په شائي ورله لاس کيښودو او وې وئيل .

”حلميه دا بوډا ډير کمزورې دې . ديخوا د پلار ولاړ دې مانه غنډه ټيکس واخله .“

”راځه شودا ولي ته هم دادا گيري کوي . تاخو په يوه سپيري باندې اوده کووم .“

دې وئيلو سره ئې په لاس سره گزار اوکړو ساجد ترينه روستو شواو خپل ملگري ئې اولگيدو . او ورپسې جنت ساجد يو زبردست سوک په خلې ورکړو . هغه مخ په شا په رپرې ورغلو او التا اخواه پريوتو او بيا يو غوبل جوړ شو . دکاندارانو خپل دکانونه بندول او تنيتيدل . باجوړې هم ښه جوړ خوان وو . هغه هم ساجد ته خپل زور ښودو او دساجد نه ئې وهل هم خوړل . په لږ وخت کښې نور غنډاگان هم راوړسيدل خو دې باجوړې ورته اووئي .

”اودريري دا ډير تکړه دې . او ډير خائسته جنگيري . تاسو په مينځ کښې مه راځئ . مونږ به خپله فيصله پخپله کوو .“

دې وئيلو سره دغه ځوان ساجد له په ځلې يو سوک ورکړو .
 ”ته څوک ئې او د کوم ځوانه راغلي يئې ؟.“
 ساجد د سوک سره روستولاړو او دۀ ته ئې لټې ورکولو سره اووئې .
 ”ځمانوم ساجد دې . او زۀ يو سزايافته مجرم يم . خو اوس د
 پوليس په مدد سره شريفانه ژوند تيروومه . زۀ د چا بدمعاشي
 نشم ليدلې . ځکه به تا په وهلو وهلو تهاني ته بوځم .“
 هغه ځوان د زمکې نه پاسيدو او په تيزه خندا سره ئې اووئې .
 ”دا څه نخري دجوړې کړې . دلته مونږ ټول په تهانه کښې بهته
 ورکوو . او اوس به تا نه هم بهته اخلم .“
 او دواړه بيا اُونښتل . ځوان اووئې .
 ”شوده تۀ ځان څۀ گنږې . دلته مونږ د دوه کالو نه داداگيري کوو .
 تۀ به د دې ځانې نه ژوندي لار نشې .“
 ساجد: ”که زۀ تا دلته په وهلو وهلو پې دمه کړم او ژوندي درنه
 لار شم نو څۀ انعام به راکړې .“
 بدمعاش: ”تۀ چې څه غواړې زۀ به ئې درکړم او تا به خپل استاد
 اُومنم .“

ساجد ورله په سر باندې يو تيز گزار وركړو . هغه سر اونيولو او په
شا لارلو . او دۀ ورله يو خو گزارونه وركړل او په ځانې پرېوتو . په
بازار كښې ښۀ كڼره جوړه وه . خو ټولو خلقود لري نه تماشه كوله .
او دوه بدمعاشانوته د امن او شريف توب سبق چا هم نشو وركولې
. او دا دواړه لكه د غرونو جنگيدل . يو بل ته ئې سبق ښودو د پاره
وهل وركول . څۀ وخته پورې جنگ نه پس د ساجد زور پرې زيات
شو . اوس هغه ځوان بالكل نشو اودريدې خپل ځان ئې د اودريدو
د پاره ډير ټينگولو د هغه لاندې نور غڼاگان په ساجد باندې
راغلل نو دۀ ورته لكه د زخمي زمري غوندي اواز وركړو .
”روسته شئ . څوك به هم نه راځئ . زۀ بزدله نه يم . دې ځوان
سره مې چي كومه خبره كړې ده . هغه خبره به پوره كوم دې
وئيلو سره هغه په زمكه باندې راپرېوتو . بيا ئې يو ديوال ته شا
اولگوله او وې وئيل .
”خنزيره تاخو په رښتيا باندې زۀ بې دمه كړم . وايه څۀ غواړې
اوس ؟“
”چي څۀ اوغواړم په ايمانداري سره به ئې راكوي .“

هغه لاس اوچت کړو او د خلقو طرفته ئې اشاره اوکړه اووې وئيل

”هاں هاں ضرور به ئې درکوم . دومره خلقو په مخکښې درته وئيم . اوس اوغواړه .“

ساجد: ”زه تانه د يو رور مينه غواړم . را به ئې کړې شي ؟.“
هغه حوان يو دم حيران شو او ده ته ئې په بړندو بړندو سترگو اوکتل . د بازارونو خلقو هم ساجد ته په حيرانتيا سره کتل . خو په کتو کښې د خلقو يو مينه وه .

ساجد اووئې .
”زه د يو عزت دار کور جوړلو د پاره د عزت دارو په تلاش کښې راوتې يم . او حما دا يقين دې که چيرته ته حما رور شي . نو د رور عزت ساتلو د پاره به ته ضرور د ښه ژوند تيرولو کوشش کوي .“
حوان د ديوال په مدد سره اودريدو او وئې وئيل .

”پرېږده خه نغري کوي . تا ته پته نشته حما او ستا په شان سړی چی د بد معاشي ژوند تيروی . نو شريفان به هم خوشحاله وي . که مونږ ترې نه عزت اوغواړو نو دا خلق به مونږ له کله هم عزت

رانکړی . اوس به زه تاته خه اؤئيم . په قسم باندي چي په دې دومره لوی ښار کښي عزت غوښتو غوښتو باندي مانه بدمعاش جوړ شو . اوس ته ما رور جوړوي . نو خله زما ټوله خانه خرابه وي .

ساجد په مزه مزه د ده خوا ته راغلو او د ائي د دواړو ميتونه اونيولو او وني وئيل .

”عزت په غوښتو باندي نه ملاويږي . د مور پلار او رور خور د سوري لاندي حلال رزق خورلو باندي عزت ملاويږي . مونږ دواړه ځوانان يو . ولي مونږ په خپله د اوبو څښلو د پاره کوهي نشو کښتلي خه.“

بدمعاش: ”چه ته راته رور وني نو زه به داسي ضرور کووم . وايه . اوس به مونږ خه کوو.“

ساجد: ”ته ماسره ځما کور ته لاړ شه او مور پلار سره ملاؤ شه“
بدمعاش: ”گوره ته بيا ټوکي کوي زه به مور پلار سره په قبر کښي څنگه ملاويږم؟“

ساجد: ”اوهو....ته پوني نشوي . مور پلار خو ځما هم نشته دي

. څنگه چې مې ته رور جوړ کړې هم دغه شان مې يوه بوډۍ ښځه
مور او يو بوډا سړې پلار جوړ کړې دي .

واوړه روره . د عزت ژوند تيرولو د پاره وپرومېې د خپلو رسته
دارانو نه مينه او عزت اخستل وي . د دې نه پس بيا د نورو نه
عزت ملاويږي .“

بدمعاش: ”خا راخته ..... چې نن زه خپل مور پلار سره هم
ملاؤ شم .“

دوى دواړه د هغه ځانې نه روان شول په لاره كښې ترينه ساجد
تپوس اوكړو .
”ستا نامه څه ده ؟“

بدمعاش: ”دلته ماته ټول دادا والى . خو ځا نوم ارشد دي .
ته راته دا اووايه . چې ته په اصل كښې څوك يښې ؟ او ته د نورو په
لانبجو كښې ولې راځې . څوك رور كوي . څوك مور پلار جوړه وې
... گوره روره صفا صفا وايه . څه د هوكه خوبه نه كوي كنه .“

ساجد ده ته د يقين وركولو د پاره خپله قيصه د اول نه تر آخره
پورې اوكړه . ماكنډل چې يوې شريفې جينۍ سره به واده اوكړم او

خپل کور ته به ئې راولم . خو جينئ والا داسې يوازې سړى له رشته ورکولو نه يرېږى د چا چې مخکښې روستو څوک نه وى . په دې دنيا کې کله ناکله د رښتياؤ د پاره لږ ډير دروغ هم وئيل غواړي .

ځکه ئې په دروغو باندې مور پلار کړى دى او اوس ئې دا رور کېو او روان کړې ئې دې . او صرف د يو خور کې دې . “
ارشد چې د دۀ خبرې واوريدې نو وې وئيل .

”ساجده روره . ستا خبرې اوريدو نه پس مې په رښتيا باندې د عزت ژوند تيرولو ته زړۀ اوشو . دا خو ډيره ښکلې آيډيا ده . که مونږ دا د يو ځانې بل ځانې ډغرې خوړو والا خلق په خپلو کې يو ځانې شو او عزت او غواړو نو دا عزت داره خلق به انکار اونکې شى .....“

ارشد: رازه چې دې هوټل ته ننوځو..... يو کپ چائې به اوشکوييا سوچ کوو چې چيرته نه به يوه ښۀ خور ملاؤ شى . “
دوى دواړه يو هوټل ته ننوتل . د چائې څښلو په دوران کې دې ارشد ورته وئيلې چې دا څنگه بدمعاش جوړ شوې وو.

خوک هم د مور د خیتې نه بد معاش نه پیدا کیږي . خو چی روتی ورته نه ملاویږي نو یې ایمانی کوی . چی عزت ورته نه میلاویږي نو بد معاشی شروع کړی او د نورو نه ځان اُوچت ګڼي . که عزت ورته ملاؤ نشي نو اُوچت والي خو ورته ملاؤ شی ګڼه .

دچائي څښلو نه پس دوی څو کوڅو کښې تیر شول او ډیگری ته اُور سیدل . شپه ډیره تیره شوې وه . د بالاخانوه د ډهول او د ګهنگرو ګانو آوازونه راتلل .
ساجد اُوښي .

”د دې ځائي نه زر اُوزه . ځکه چی دلته عزت داره خلق نه راځي“ .

ارشاد: ”دا ته څه وې ساجده روره . دلته خو د ټولو نه زیات عزت داره خلق راځي . زه ستا خبره منم او تاسره ځم ته ځما خبره اُومنه او ماسره بالاخانې ته لار شه په قسم چی زه به ستا یې عزتی نه کووم .“

ده د ساجد لاس اُونیولو او په زور سره یې راښکلو او یوې بالاخانې ته یې بوتلو . هلته په مختلفو کږو کښې مختلفو ډمو مَجري (

گه اگاني کولي . خه داسي هم وي چي د گاهکانو په انتظار کښي ناستي وي . ارشد چي ساجد کومي کمرې ته بوتلو هلته يوې بودي مشري د دوپرو باجو په مينځ کښي ناسته وه . چي دوي ته ئي اوکتل نو په خندا شوه او د استقبال د پاره اودريده .

هم هغه وخت يوه ښکلي ځوانه جيني د بلي کمرې نه راوتله او راغله هغه مشري ورته وويي .

”لوري په خپو کښي گهنګروگان واچوه قدر دان راغلي دي .“

ارشد لاس اوچت کړو او وويي وييل .

”نه ..... گهنګروگان به نه تړي . گوره بودي . تا ماته يوه

ورځ وييلي وو . چي خپله لور د دې دوزخ نه اوځکل غواړم . چي

څوک دولت والا ملاؤ شي نو د لور واده به ورسره اوکړم . مونږ

دولت والا خونه يو . يو عزت دارمي راوستي دي . مونږ دواړه

رونډه يوو . او ستا لور خپله خور کوو او ځان سره ئي يوڅو .“

ساجد په حيرانتيا سره ارشد ته اوکتل . هغه چيرته سوچ هم نه وو

کړي چي چيرته د يوې ډمې لور به خور کوي . بودي داسي په نه

زړه سره اووويي .

”ولې؟ اې ارشده زموږ د دهندي په وخت ولي فضول خبرو کولو د پاره راغلي يې؟. خا خپله لار نيسه او مونږ خپل کار کولو ته پريږده.“

جينئ په خندا کښې اووئې. ”مورې. تا هم خپله خوانی په دې بالاخانه کښې برباده کړه آيا تا کله داسې گاهک ليدلې دې چي يوه خوانه جينئ خپله خور جوړه ولو دپاره راغلي وي.“
د مشرې د خواب ورکولو نه مخکښي ساجد اووئې.
”او! دا بالکل عجيبه او نه اوريدونکې خبره ده. دلته راتلو نه اوراندې ما هم دا سوچ نه وکړې. خو اوس زه دا گنډم چي ته خما پيره ښه او خوږه خور جوړيدې شې.
ولي ستا په زړه يا په ذهن کښې کله هم داسې تمنا نه ده پيدا شوې چي ته يو د عزت ژوند تير کړې؟“

د ساجد سنجيدگي او په وينا کښې د صداقت د وجې جينئ يو دم خاموشه شوه. او ده ته ئې اوکتل. او ده ته ئې په کتو کتو کښې خان سره د نورو ډمو په ژوند باندي غور کولو. او په زړه کښې ئې وئيلې. خه ميلاوېږي دوي ته؟ په خواني کښې وختي قدر دان

راپیدا شی . او بیا هم هغه قدردان مو د بوډا توب په وخت کښې د
نظره گزار کړی .

دې جینې او دغه مشرې مور ئې خوځله په دې باندې غوړ کړې
وو . یو ځل ئې ارشده هم ذکر کړې وو . که چیرته څوک د دولت
والا ئې په عزت سره په نکاح کړی نو لور به ئې د ټول عمر د پاره
دا کار پرېږدی . خو دلته خو دولت نه میلاییدو . صرف په عزت
سره د خور جوړولو د پاره دوه روڼه راغلی وو .
مشرې اووئې .

” زه دا نه منم چې ستا په شان یویدمعاش ځما لور خپله خور جوړه
کړی او عزت به ورکړی . او دا دوئم چې تاسره راغلي دي . پته
نشته چې دا هم لا څوک دي . د ده په نیت باندې زه څه پوهیږم .“
ساجد اووئې . ” زه درته د پولیس د لوئې لوئې افسرانو ضمانت
درکولې شم . که چیرته تاته د قانون حفاظت ملاؤ شی . نو آیا ته
به ځما خور ته ځما په کور کښې د عزت ژوند تیرولو اجازت
ورکړې ؟“

مشرې اووئې . ” پولیس والا بدمعاشانو سره په دهو کو کښې ملاؤ

وی. که چیرته دوی ایمانداره شول نو په دې ښار کښې به دومره
بد معاشی اُونشی .“

”ټول پولیس والا یو شان نه وی . خُما د علاقې تهاښدار ، د ستنرل
جیل جیلر . او ډی ائی جی صاحب به ستا د لور د حفاظت ذمه
واری واخلي . او د داسې لوڼې افسرانو نه دې ایمانې طمع مۀ کوه .
زۀ به تا دوی له بوځه . دوی سره ملاویدو نه پس او دوی سره
خبرو کولو نه پس به تاته خُما د رښتین والی یقین درشی “
جینئ مشرې ته رانزدې شوه او وئې وئیل . ” مورې کله چی یو
شریف سړې د دومره لوڼې خلقو نومونه اخلي نو په هغوی بهروسه
کول پکار دی . سباء د دوی سره لاره شه او د پولیس لوڼې افسر
سره پخپله خبره اُوکړه . ما به په زرۀ کښې دُعاگانې غوښتې لکه
چی اوس خُما دُعاگانې قبلېږی .“

ساجد خپلې خور جوړولو والا جینئ ته ډیر په مینه کتل . او په
سوچ کښې شو چی انسان د زرۀ د صداقت نه کوشش کوی نو د
هغه کوشش هیڅکله هم پې ځایه نه ځی . د ایرونه لعل او د ډیران
نه گل هم حاصلیدې شی .

څوک هم د گندگۍ نه د پاکوالي سوچ نشي کولې . خو کامياب
کوشش وائى چې پاکوالي هلته هم شته دې . په عام ژوند کښې
داسې خبرې هسې قيصې ښکاري . خو دا قيصې وغيره هم ځموند
ژوند ولاړ او گرځينده کردارونو دوجې مکمل کيږي .

په دې شپه د ساجد مور پلار ته يو بل باجوړې ځونې ملاؤ شو او په
دوئمه ورځ ورته د يوې لور د ملاويدو طمع وه .

ساجد مشره ځان سره کړې وه او د ډې آلې جې دفتر ته تللى وو .
او دوى ټولو د هغه د راتلو انتظار کولو .

گل باز خان د ارشد نه پوښتنه اوکړه .
”خويه ته دغه جينې د کوم وخت نه پيژنې . د دې نوم څه دې ؟ او د
کوم ځانې اوسيدونکې ده ؟“

ارشد ورته اووئې . ”د دې نوم نازو دې او دوى د سوات نه دلته
راغلى دى .“

گل باز خان په خندا شو او وئې وئيل . ”مونږ خويو عجيبه غونډې
ځانډان جوړوو . ته باجوړې . زه آفريډې يم . مور دې افغانۍ ده .
ساجد مومند دې او نازو سواتۍ ده . ځماپه خيال چې په هېڅ يو

کور کښې به د دومره علاقه خلق یو ځای نه وی . حالانکه پېښور غونډې وړوکی کور کښې ټول اوسېږي . خو د یو بل نه بیل بیل . او د یو بل نه ناخبره .....“

گلالي اوونې: ”خو زموږ دا عجیبه غونډې خاندان به څوک اونه منی . ټول به وائی . چی مور ئې افغانی . پلار ئې آفریدی . یو ځوئې مومند یو ځوئې باجوړې او لور سواتی دا څنگه کیدې شی .“
گل باز خان اوونې . ”داسې پوښتنې صرف کم عقلان کوی . موږ ټول د ژوند حالاتو داسې کړی یو . او د یو بل نه ئې لرې کړی یو . موږ ټول پښتانه یو . دا بیله خبره ده چی په ژبو کښې مولېزې فرق دي . ولې ده خو ټوله یوه پښتو کنه .“

هسته د ساجد تقدیر ډیر خوندور وو . حالات په تیزی سره بدلیدل د غرمې نازو د لور په شکل کښې کورته راغله نو یو وړوکی خاندان مکمل شو . صرف د یوې ښځې کمې پاتې وو . هم د دې دپاره خو دا دومره هلې ځلې اوشولې . د محلي خلقو په ډیر په حیرانتیا سره دې کور ته کتل . چیرته چې مخکښې اورانه اورانی وه . په هغه ځایې کښې د ټول عمر د پاره د خنډیدو والا خلقو

جنت جوړ شوې وو. د ساجد د واده دپاره ډير په گرما گرمۍ سره تيارى شروع وې. گلالى او نازو به د محلي کورونو کره تلي او خلقو سره به ئې تعلق جوړولو. په دې محله کښې بعضې داسې خلق هم وو. چي د چا خوشحالي ئې هضبيدي نشوه. اول خو به هغوى د دوى نه حان ساتلو خو چي وسوسي ئې ډيرې شوې نو زياته ئې د ساجد دى کره د دې دپاره راغلي. چي دلته حه نخره ده.

واده خو د ساجد دى کره کيدونکې وو. خو درز غوبل په ټوله محله کښې وو. چا له هم خوب نه ورتلو. د شپې تر ناوخته پورې به سړي په بيتکونو کښې ناست وو. د ښځو محفلونه به بيل لگيدل. چا به وئيل. ”ساجد چي کله دلته کور جوړ کړې وو. هغه وخت د ده مور پلار مړه شوى وو دا به ئې وئيل. اوس ئې مور پلار د کوم قبر نه راويستل؟“

دمحلي يو کس اووې ”رور او خور ئې هم راپيدا شول. او د مزې خبره دا ده چي د يو شکل د بل سره نه ملاويږي. رنگونه هم بدل بدل دي. د خبرو لهجې هم بدلې بدلې دي. بالکل چرپا گهر ښکاري.“

”بې غیرته بدمعاش دې . او په خپل کور کښې ئې بدمعاشان ساتلی دی او اوس چرته د عزت داره کورنۍ نه جینۍ واده وی . دویم کس اووئې . ”د ساجد مور وئیلې چی چیرته د سیدانو په کورنۍ کښې رشته شوې ده .“

دریم کس اووئې . ”عجیبه ده د سیدانو جینکۍ خو په نورو خاندانونو کښې نه وډیرې . نو بیا دا رشته څنگه اوشوه .“

چیرته چی بې ایمان اوسیدې هم هلته ایمانداره هم اوسیدې یو ایمانداره کس اووئې . ”دا خو ډیر د خوشحالی خبره ده چی سید خاندان او یو عام خاندان په خپلو کښې یو ځانې کیږی . خاندانی شان او شوکت تر ډیره وخته پورې نه وی . په ډیر بڼه او نیکو خاندانونو کښې هم کله کله غله او بدمعاشان پیدا کیږی . او داسې جینکۍ هم پیدا کیږی چی یاران ئې وی . که چیرته یو د سیدانو کورنۍ ساجد سره

رشته کوی نو دا د سیدانو ډیر اعلی صفت دې . اوداهم ده چی ساجد د عزت ژوند تیږول غواړی . او چی په دې حالت کښې مونږ ساجد راغورزو نو دا به زمونږ ډیر زیات خراب او د بې ایمانی

صفت وی. “

رښتیا او صحیح خبرو والا ډیر کم خلق وی. او اکثر د دروغو په شور کښې د هغه آواز اُورک شی. ساجد په دې باندې پوهه وو چی د محلي د یو سر نه واخله تر بل سره پورې صرف د دۀ په ذات باندې بحثونه کیږی او دا ډیرې د خوشحالی خبرې وې. که تازه خاوند وی. نوې کور وی. نوې حکومت وی. خلق هر یو نوې خیز په آسانتیا سره نه قبلوی پوزه نچوړی کوی یې او تنقیدونه کوی. خو بیا په مزا مزا دا پخپله قبلوی. که هغه په زور وی. یا په رضا سره وی.

نازویو ځل زړۀ ماتی دوجې اووږې. “
 ”لالا جانۀ. مونږ به په محله کښې څنگه اوسیدو. دلته خو ټول زموږ خلاف خبرې کوی.“

ساجد جواب ورکړو. ”نازو! تۀ چی کومې محلي ته لاړه شې نو تاته به په مزا مزا پخپله معلومه شی. چی هر ځایې کښې د یو کور والا د بل کور خلاف شۀ ناخه ضرور وائی. په مخامخ به خوږې خبرې کوی. او

چی واپس کور ته راشی نو بیا به په طنز سره وائی چی د درې زرو
 ټی وی ئې وو. مونږ کړه خو د دولس زرو روپو ټی وی دې. “
 نازو اووئې. او اوللا جاننه. داسې خبرې خوزه اکثر آورمه. دغه
 زمونږ محله کښې چی بخاری صاحب اوسیدې د هغه لور د مرزا
 صاحب لور پسې اکثر خبرې کوی. او د مرزا صاحب لور د بخاری
 صاحب لور پسې خبرې کوی. او چی کله یو بل ته مخامخ شی. نو
 زریو بل ته ورغارې ووځی او په مینه محبت سره خبرې شروع
 کړی او بیا په خبرو خبرو کښې د محلې د نورو جینکو عیبونه لټوی
 . دلته په مخامخ یو څه او شاپه شابل څه کیږی. دا څنگه دنیاده.
 ”

ساجد اووې ”مونږ به هم په دې دنیا کښې ځان له کور او عزت
 جوړوو. او زمونږ عزت جوړیږی. د دنیا د ستور مطابق شاپه شا
 زمونږ بد وائیلي کیږی. خو مخامخ دا خلق اوس مونږ سره په
 عزت کښې ملاویدی. دا هم داسې دنیا ده. ځما خوږې خوړې.“

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

☆☆☆☆☆☆☆☆

د عزت ژوند تيرولو په سفر کښې پينځلس ورځې تيرې شوې .
 د ساجد واده تيار شواو ساجد چې د واده په جوړه کښې کله د کور نه
 بهر راوتلو . نو د محلي چې خومره خلق په جنج کښې شريک شوي
 وو . ټول د دغه سيدانو کورنۍ په خيال کښې وو . چيرته نه چې يوه
 ناوې د گل باز خان کورته د اينگور په شکل کښې راوستل وو . هغه
 ځانې کښې د نکاح پروگرام ډير ساده وو . ترڅو چې د واده رسونه
 پوره کيدل . تر هغه وخته پورې د ساجد شريفو جنجيانو د بلقيس
 د محلي خلقو نه معلومات حاصلول .

هغوی ته په دې معلوميدو باندې ډير افسوس اوشو چې د بلقيس
 پلار واقعي د يو لوڼې سيد خاندان سره تعلق لرلو . ټولې محلي دا
 گواهي کوله چې بلقيس د يو عزت داره پلار لور ده .

ساجد چې په دې ورځ بلقيس حاصل کړه نو باقی ټوله دنيا ترينه
 هيره شوه . کمره ئې لکه د ناوې غونډې تياره شوې وه . د ده دا

خیال وو چی ناوې به نیغه هم دې کمرې ته راولم . خو چی کمرې ته راورسیدل نو په کمره کښې څه کار پاتې وو. د دۀ رور ، خور او د محلي نورو جینکو به په نمبر نمبر بنارسې اُچتوله او ناوې به ئې کتله . د خپل دستور مطابق د محلي خلقو به ئې مخامخ تعریف کولو.

او چی شا په شا به شول نو پوزه به ئې نچوړی کړه او څۀ نه څۀ عیب به

ئې پکښی یادولو.

ساجد په دې وخت کښې د کور نه بهر په دروازه باندې یوه تختی لگوله . چی په هغې باندې غټ غټ لیکل شوی وو ”جونگره“ اوس د دۀ یو کور مکمل شوې وو او څۀ موده پس به دا کور د دۀ د اولاد نه ډک شی . د انسان په سترگو کښې چی خومره خوږونه وی . په هغې کښې بعضې پوره شی او بعضو باندې د دنیا د خلقو نظر شی او په کانډو ئې ورله اُولی چی مات شی .

په دې وخت کښې چا د کانډی گزار اُوکیو. او په کانډی باندې هغه د ”جونگره“ والا تختی ولگیده . ساجد چی په شا باندې اُوکتل نو

چيرته د بلې علاقې بد معاشان وو چې په لاس کښې چا چاقو او چا لږگي نيولي وو.

يو بد معاش اوونې .

”دلته چې کوم ارشد نومي کس اوسيدی هغه زمونږ د علاقې بد معاش دې . هغه ستا رور څنگه جوړ شو؟“

ساجد ورته په جواب کښې اوونې .

”که جهگره نه کوي نو ته هم رور جوړې دې شي .“

”خبرې مه زياتوه . دوئم بد معاش اوونې .“ مونږ نازو پيژنو هغه يوه ډمه ده .“

ارشد يوه غټه چاره په لاس راغلو او په غصه کښې ئې اوونې .

”که کوم يو بې غيرته ځما خور بد نامه کړه نوهم دلته به ئې ختم کړم.“

ساجد د هغه لاس اونيولو. ”ارشده چاره اوغورزوه . مونږ به جهگره نه کوو . او په دې باندې پوهه شه چې دا د بلې علاقې والا لکه د غيرت مندو په مونږ باندې طنزونه کوي او محلي والا لکه د بې غيرتو زمونږ تماشه کوي . ځکه چې دا بزدله دی . زمونږ هيڅ هم

نشی کولې . د دې د وجې ئې د بل ځانې امداد راغونښتې دې .
 د محلي يو شريف سړی اوونې . ” ساجد تهېک وائي . دا بدمعاشان
 څوک دی ؟ او د کوم ځانې نه راغلی دی .
 ” د هر ځانې نه چی راغلی دی . ” بل سړی اوونې . ” بدمعاشانو له
 هم بدمعاشان راځی . مونږ له د دوې په مینځ کښې راتلل ندی
 پکار . “

ولې نه دی پکار ؟ هم هغه شريف سړی اوونې . دا د محلي د عزت
 خبره ده . که چيرته په مونږ کښې د چا د ساجد نه گيله وی .
 نومونږ به په خپلو کښې جرگه اوکړو او هغه گيلې به ختې کړو .
 د دۀ داسې روغې خبرې اوریدو سره يو بدمعاش دۀ له په مخ
 سپيږه ورکړه .

ارشد په هغه بدمعاش راټوپ کړې . او يو طرف ته ئې راځکلو .
 بل په ارشد باندې رامنډه کړه نو ساجد هم مجبوره شو او په جنگ
 کښې شامل شو . د محلي خلق يو خواه بل خواه ټنټيدل . ښځو
 کهږکې کهولاؤ کړې او تماشه ئې کوله . د ارشد په لاس کښې چارۀ
 وه بدمعاشان به ورله د يرې نه راتلل . ساجد يوازې وو . بدن نه

ئې وينو دارې وهلې. هغه به بدمعاشان وهل او هم به ئې چغې وهلې.

”خې لارش د دې خائي نه ..... دا خما كور دې. زه به تر آخرى سلگى پورې د دې د حفاظت دپاره جنگيرم. اې خلقو تاسو ته دا گيله ولې ده چى خما روستو ژوند خراب وو. تاسو زمونږ دې حالت ته اوگورئ چى د عزت ژوند د پاره خنكه ستاسود لاسه په وينو كښې ډوب يو.“

په دې وخت كښې ده يو بدمعاش ته سوک وركړو او په شائي كړو. نوبل بدمعاش د شانه راغلو او په سر ئې په ډانگې اووهلو. په ده باندې چكر راغلو او د جونگرې په دروازه كښې راپريوتو. ارشد زر رامنډه

كېره او هغه بدمعاش ئې په چاره اووهلو. او بيا په بل پسې ورتاؤ شولو. هغه بدمعاش زر په شا اوتښتيدو او ورپسې نور هم اوتښتيدل. گل باز خان ورپسې د محلي تر آخرى سره پورې كوتك په لاس منډې ووهلې او هم دغه شان درې واړو پلار او خامنو ډير په بهادري سره مقابله وكړه او ميدان ئې صفا كړو.

ساجد په زمزمبولی په مزه مزه پاسیدو . د کور د مخې د ورپه درشل اودریدو ، په یو لاس ئی دُرشل اونیوه او بل لاس ئی د محلي خلقو ته اوخوځوو او وې وئیل : ای زما د محلي پښتنو! تاسو اولیدل چې زما په کور دشمنانو حبله او کړه او حبله ئی ځکه او کړه چه ستاسو لاس وو ورسره . خومره د افسوس خبره ده چې تاسو زما د بي عزتي د پاره ، د خپلي محلي د یو ورور د بریادی د پاره د بهرنه زما دشمنان راوستل او زه ئی په کور بي عزته کړم . دا ولې ؟ اخر زما څه قصور ، څه گناه او څه جرم دي ؟

تاسو ټولو ته پته ده چه زما په دي دومره لویه دنیا کښې څوک وو ؟ . په معاشره کښې زما هیڅ حیثیت او عزت نه کیدو . د خپل حیثیت او عزت جوړولو د پاره یوه بي لارې بودی او یو بدکدراره بودا م خپل مور پلار جوړ کړل . هغوی له م د یو تابعدار ځوی مینه ورکړه چې په بدله کښې هغوی ماله د مور پلار مینه راکړه . یو بد معاش او وړان کار ځوان م ورور کړو او هغه م نیغې اوسې لارې ته د راوستو کوششونه اوكړل . یوه ډمه م خور کړه او د حیا په

لوپته کنبې م پته کړه . چې دا ټول د بدو نه توبه کار شول او ټول په روزگار کې شو نو بیا م یوه داسې جینۍ واده کړه چانه چې د واده په رومبۍ شپه خپل خاوند کالی او روپۍ لوټلونه پس تبتیدلې وو. هغه ناوې چې ټوله شپه ئی د خپل خاوند د راتلو قدمونه ښارل خو هغه رانغې نو .

ای زما د محلي پښتنو ! ما د معاشري ټول هغه کسان راغونډ کړل او د مور ، پلار ، رور او خور په مزی م اوتړل کوم چې زما غوندې بې اسرې ، بې حیثیته او بې وسه وو ما هغوی ته د ژوند تیرو لویو صحی لاره نه صرف په گوته کړه بلکه هغوی ټول م د گوټې نه اونیول او په

پاپلی م هغوی د قدم اوچتولو جوگه کړل . آیا دا جرم دې ؟ گناه ده ؟ که دا جرم وی ، که دا گناه وی نو زه به چې هم دې نه توبه کار نشم . زما کور یو مثالی کور دې . زما جونگره یوه مثالی جونگره ده . راضی چی ټول په شریکه یوه داسې دنیا را جوړه کړو چې هغې کنبی د معاشري هر یو بې وسه او پریوتی کس ته پوره پوره حق حاصل شی او چې هغی کنبی د نفرتونو یوئین نه وی بلکه اخلاص

وی ، مینه وی ، ایشار او همدردی وی چی هغې کښې د قومیت ،
قبیلې او ذات پات د نفرت نظریې نه وی او چې کله هریو کور
کښې دا سې مینه محبت شروع شی نو بیا به ټول وطن یو مټې او یو
آواز وی . دا عین پښتو اودین اسلام دې

بلقیس دناوې په سره جوړه کښې د پردې شاته هغه سره په خوا
کښې جغتو ولاړه وه په خپلو سرو منگلو او سره بنارسی ئې د هغه
د بدن سره وینه اوچوله او چې کله هغه خپل تقریر ختم کړو نو د
لاس نه ئې اونیوو ، او کور ته ئې دننه کړو .

Pukhto.Net
پښتو
☆☆☆☆

سليم راز

دیوی معاشری و گہری د آدب پہ
ذریعہ کیوبیل پہ تجریو کنبی
شاملیبری او شعور ترے اعلیٰ.
پہ یو مخصوص دور او یوہ
مخصوصہ علاقہ کنبی د
اوسیدونکو یوبل سرہ تعلق

ایاز اللہ ترکزمے

رشتہ، ربط، ضبط، او دژوند تیرولو عمل معاشرتی ژوند بللے شی چہ پہ
معاشرہ اوساج یاساجی وجود باندے یادیری د اوسیدونکو سماجی شعور نی
عکاسی کوی. دغہ شان سماجی شعور دانسانی خیالاتو، تصوراتو، افکارو او
نظریاتو نوم دے یعنی سیاسی، معاشی، معاشرتی، قانونی مذہبی او فلسفیانہ
افکار، سائنس، ادب او نور علوم فتون دسماجی شعور مختلف شکلوں دی او
اودخپل دور داظہار وسیلی یا ذریعی دی. چونکہ ادب پہ معاشرتی ژوند کنبی
پیدا کیبری او دمعاشری افراد پی تخلیق کوی حکہ نو ژوند او معاشری سرہ
پیر ژور قریبی تعلق لری او حکہ دمعاشری نہ پیلیدے نہ شی. او حکہ شاعر
ادیب دقوم ذہن ژہ او نظر کنرلے او بللے شی. او حکہ ددوی نہ پہ خائے دا
طمع کیدے شی چہ د ملک او قوم اجتماعی مفادات عصری رجحانات او قومی
ترجیحات بایں پہ نظر کنبی اوساتی او دخپل فکر او قلم پہ ذریعہ دخلقو ذہنی
تربیت او فکری رہنمائی وکری او پہ معاشرتی ژوند کنبی خپل منصبی کردار
ادا کری.

سليم راز

اعراف

091-2580006
0312-5945568
aaraf1976@yahoo.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library